

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 3

SAYI : 35

KASIM 1964

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Yeni Delhi ISO Kongresi ve ötesi	3
Kalkınan bir ekonomide standardlaştırma	4 - 5
Portreler	7
TSE haberleri	8 - 9
Orta Asya'dan sevgilerle	11
Yurttan haberler	12
Standard ve devlet alımları	13
Buz dolapları standartı	14-15
Torna kalemleri standartı	16-17
Hollanda Standardları	
Enstitüsü	19
VI. ISO Kongresi Yeni Delhi'de toplandı	20
ISO Başkanının konuşması	21
Yeni Delhi toplantılarında Genel Kurul hareketli geçti	22-23
Konsey çalışmaları	24
Yiyecek Tarım Ürünleri Teknik Komitesinin gelecek toplantısı Ankara	25-26
Türkiye-Pakistan-İran Enstitüleri arasında işbirliği	27
Summary of contents	29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Kasım 1964 tarihinde basılmıştır

Ölümünün 26. yılında STANDARD,
Büyük ATATÜRK'ün huzurunda
saygı ile eğilir.

BU SAYI ÜSTÜNE

Kasım 1964 ayının 9-21 günleri arasında 1964 ISO kongresinin Yeni-Delhi'de toplanması karşısında dergimiz bu sayısının pek çok sayfalarını bu olaya ayırmıştır.

Okuyucularımız bu sayfalarda ISO Kongresinin hemen her diliminde yapılan çalışmaları ve varılan kararları bulacaklardır.

Bu haberler arasında ISO/TC 34 numaralı «Yiyecek Tarım Maddeleri Teknik Komitesi»nin gelecekteki ilk toplantısının Ankara'da yapılmasının karara bağlanması da vardır.

1965 yılında yapılacak bu toplantı, TSE'nin düzenleyeceği ilk milletlerarası çalışma olması bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

STANDARD

TİCARETTE
EN ONDE GÖRDÜĞÜMÜZ
ESAS
MUAYYEN TIPLER
ÜZERİNDE İŞLEME
VE
RASYONEL CALISMADIR

K. Ataturk

1.XI.1937

TSE Seref Holünde Atatürk kösesi

YENİ DELHI ISO KONGRESİ VE ÖTESİ

Faruk A. SÜNTER

Her üç yılda bir, dünyanın beş kıtasından gelen millî standard kuruluşlarının temsilcileri, üç yıl önceden kararlaştırdıkları bir merkezde toplanırlar.

TSE, kuruluşundan beri her kongrede yer almıştır. 1955 de Stockholm, 1958 Harrogate ve 1961 de Helsinki'de, Türk bayrağının da çekilmesini sağlamıştır. Bu yıl, Yeni Delhi Kongresi ise, yalnız üye memleket olarak değil; aynı zamanda İcra Konseyinde de 14 ülke arasında yaralarak katılmıştır.

ISO Kongreleri sırasında bir kısım Teknik Komiteler de, Konsey gibi Genel Kurul vesileyle o şehirde toplanırlar. Bu sebeple Kongrelerde katılan delegeler sayıları yüksek olur. Söz gelisi, 1964 Yeni Delhi Kongresine üçyüzden fazla yabancı, ikiyüze yakın Hintli delegeler katılmıştır. Amerika, Avustralya, Yeni Zelanda, Avrupa ve Asya'nın, hattâ Hindistan'ın uzak bölgelerinden Yeni Delhi'ye kadar olan mesafeler düşünülürse, dünya çapında bu olaya verilen önem kolayca anlaşılır. Bu yıl Yeni Delhi'de 40 bayrak çekilmistiştir.

Yeni Delhi Kongresi, öbür ISO kongrelerine kıyasla değişik bir manzara göstermiştir. Gerçekten, Konseyde başlayan hava, Genel Kurul'a da yayılmış ve ISO'nun normal işleri düzenlenirken, kuruluşun yarını üzerinde de geniş ölçüde durulmuştur. Söz alan delegelerin çoğu, standardlaşmanın kendi memleketlerinde artan bir hızla gelişliğini belirtmişler ve ISO'nun da standard hazırlamada daha çabuk sonuç verecek bir yola gitmesini istemişlerdir.

Bilindiği gibi, ISO'nun merkezi Cenevre'dir. Genel Sekreter ve bürolar oradadır. Fakat, dünya ortak standard çalışmaları orada yapılmaz. Hangi madde söz konusu ise, millî kuruluşlardan biri ISO adına o madde veya hizmet için bir Teknik Komite kurar ve onun sekreteryasını üstüne alır. Bu bakımından tartışmalar yalnız ISO merkezi üzerinde kalmamış; bu işleri yürüten millî komitelere de sıçramıştır.

Teknik Komite Sekreteriyalığı olan memleketlerin, sordukları sorulara veya gönderilen tasarırlara, diğer üye ülkelerden zamanında cevap alamamaları, ISO merkezinin aracılık yaptığı işlerde «Rekomandasyon» tasarılarının co-

ğaltılmrasında, bunların son şekillerinin yayımında gösterilen yavaşlığın giderilmesi ve daha çabuk çalışılabilmesi için eldeki makinaların artırılması, yeni kadrolar kurulması gibi bütçe konuları ortaya atılmış ve bu yolda çareler aranmıştır.

Sonunda kurulan üç kişilik bir komitenin, gelecek Konsey toplantısına kadar (Temmuz 1965) bütün bu dilekleri incelemesi ve ISO standardlarının (rekomandasyon) daha çabuk hazırlanması, kabulü ve yayınlanması için gerekli tedbirler hakkında bir rapor düzenlenmesi kararlaştırılarak Kongre dağılmıştır.

ISO'nun yeni baştan teskilatlanması gereğini öngören bu harekete, özel bir önem vermek doğru olur.

Bir kere, bu hareket, her tarafta bir an önce daha fazla standard yapmak, yapılmışlarla milletlerarası bir ortak standarda varmak isteğinin ne kadar yaygın bir hale geldiğini ortaya koymaktadır.

İkincisi, bu harekette, İngiltere, Amerika, Almanya, Fransa, Rusya ve Hindistan gibi ISO'nun kurucularının da katıldıkları bu tartrşmalarla bir çeşit «Kendi kendini tenkit yoluyla daha iyi arama» çabasını da görmek doğru olur.

Gerçekten, ISO'nun kuruluşu 20 yila yaklaşmıştır. Bu süre içinde, dünya ticaret ve sanayiinde ve ekonomi siyasetlerinde pek çok değişiklikler olmuş, kalkınma yoluna giren ülke sayısı hergün biraz daha artmış, bağımsızlığına kavuşan ülkeler zaman kaybetmeden o yolu bulmuşlardır.

Ekonomik kalkınmanın temelinde yer alan ve onsuz kalkınma sağlanamayacağını bileyenler, dünya standard çalışmalarının kuvvet merkezi olan ISO'nun reformu ile işlere hız verileceğini düşünerek en iyi yolu seçmişlerdir.

Hindistan delegesinin dediği gibi, belki IEC ile tam bir birleşmeye gidecek kadar köklü bir reformdan bile söz açanların bulunduğu gözönünde tutulursa, Sir J. J. Ghandy'nin üç yıllık yeni sorumluluk dönemi, ISO'nun yeni bir hamle ve yeni baştan teşkilatlanma dönemi olacağa benzemektedir.

ARCELİK

EN UYGUN FİAT — EN YÜKSEK KALİTE

Kalkınan Bir Ekonomide Standardlaşturma

Yazar :

Lal C. VERMAN

Hindistan Standardları Enstitüsü
(ISI) Direktörü

Çeviren :

I. Taner BERKÜN

Markalama :

Standardlaştırmmanın tam anlamıyla faydalı olabilmesi, markalama sisteminin uygulanması ile mümkün olabilmektedir. Markalar, malların kalite ve emniyet yönlerinden denetlenmesi bakımından alıcı için tam bir garanti olmaktadır. Zira, genellikle alıcı, mal hakkında yeterli bilgiye ve deneme için yeter imkânları sahip değildir.

Markalama sisteminin hazırlanmasında başlıca iki prensip hükümdir : Birincisi, bu sistemi kuran teşkilat bağımsız olmalı ve ham madde temini, üretim, satış v.s. gibi işlerle ilgisi bulunmayan teknik elemanlardan meydana gelmelidir. İkincisi, bu kuruluş, çalışması için şart olan en geniş ve en uygun imkânlara sahip olmalıdır. Bu arada fabrikaların imalat sistemleri ve üretim metodlarını yerinde kontrol imkâni çok önemlidir.

Süphesiz ki, markalamayı uygulayacak en uygun organlar, milli standard kuruluşlarıdır. Bu kuruluşlardan pek çoğu da bugün fonksiyon alanları içine bu çalışmalarını dahil etmiştir. Markalama genellikle bir kanun konusudur, ve Hindistan'da da bugün markalamayı düzenleyen bir kanun yürürlüktedir.

Ihracat İçin Kalite Kontrolü :

Ihraç mallarının mecburi olarak markalanması, bugün Hindistan'da, ihracat ticaretinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla alınan sayısız tedbirlerin en önemlilerinden biridir. Mallar yüklenmeden önce yapılan kalite kontrolü, gelişen ekonomilerde büyük bir ilgi ve değer kazanmıştır.

Yükleme öncesi kontrol şüphesiz ki, bir yenilik değildir; fakat bunun sümulü bir merkezi sisteme entegre edilmesi bütün ülkelerde ele alınmamıştır.

Japonya'nın bu kontrolu uygulamak suretiyle ihracat ticaretindein göze çarpar bir başarıya ulaşması ikinci Dünya Savaşı'ndan sonra olmuştur. Hindistan Japonya'nın elde ettiği başarılı sonuçlarla dikkatini yönelmiş ve iki ülkenin endüstriyel şartları arasındaki farka rağmen sistemin gelişen ekonomiler için faydalarnı görerek uygulama yoluna gitmiştir.

1948 yılında Japon Hükümeti, 1957 de tâdî edilerek geliştirilmiş bulunan «İhracat Kontrol Kanunu»nu çıkardı. Bu kanunun şümüline giren bütün malların mecburi ihracat kontrollerini yapmak üzere bazı ajanslar kuruldu. Japonya ihracatının % 40 ini teşkil eden ve sayısı 145'i bulan önemli ihracat konuları seçildi. Ihracat kontrolü üç kategoriye ayrıldı :

- Kalite Kontrolü,
- Ambalaj Kontrolü,
- Materyellerin ve imalat usûllerinin kontrolü.

Bir mal için uygulanacak kontrolün şekli ve şümülü, malın cinsine, son kullanım şekline ve diğer faktörlerde göre tayin ediliyordu. Kontrol

(Endüstrileşme ve Produktivite) adlı Birleşmiş Milletler Bülteninden alınan ve teorik ve pratik yönlerile standardlaştırmının ele alındığı bu inceleme yazısının ilk iki kısmını daha önceki sayılarımıza yayımlanmıştır. Etüdü üçüncü ve son kısmını da aşağıda sunuyoruz :

ajansları 6 resmi ve 39 özel organı ihtiya etmekteydi. Hükümet otoritelerinin her zaman çalışma şartlarını ve mali durumu denetlemeye yetkileri vardı. Bunların çalışma düzenleri, planları, gelirleri, masraf bütçeleri, hizmetle ilgili müناسabetleri ve memurların işine son verme gibi faaliyetleri hükümetin tasvibi ile yürütülmüyordu.

Kanun, ayrıca bir «İhracatı Kontrol Konseyi» kurulmasını da öngörmüştür. Bu Konsey, ihracat kontrolü ile ilgili bütün önemli konuları gözden geçiriyor, bu arada, mecburi kontrole konu olacak yeni malları tesbit ediyor.

Malların biçim, yapı ve boyutlarını ifade eden kalite standartları da kontrol metodları gibi hükümet tarafından ele alınmıştır. Malların standartlara uygun olduğu görülsürse «Geçebilir» damgası ile damgalanıyorlardı. Bazi hallerde kalite standartları farklı dereceleri gösterir ve bu dereceleri ifade eden markalar malların üzerine vurulur.

Hindistan'da da kalite kontrolü ve yükleme öncesi kontrol, kanunlar çerçevesinde yapılmaktadır. İhracatı Geliştirme Konseyi, bugüne kadar çeşitli endüstriyel için bir çok kontrol sistemleri uygulamıştır. Bu kontroller, son 5 yıl içinde millî planı realize edebilmek için şart olan ihracatın gelismesi bakımından birçok açıdan önemli problemin çözümenebilmesini sağlamıştır.

Merkezi hükümette bir Milletlerarası Ticaret Bakanlığı kurulmuş ve bu Bakanlık, bütün dış ticaret konularının planlı bir şekilde yürütülmesini sağlamıştır.

Son olarak, bu makalenin yazارının başkanlığında kurulan resmi bir komite, mecburi ve ihtiyaci kalite kontrol konularını, yükleme öncesi kontrolü uygulaması gereken metodları ve alınacak tedbirleri gözden geçirerek, Hint mallarının dış pazarlarda daha çok tanınmasını ve sıriumin artırmamasını sağlayacak çalışmalarını yapmıştır.

Komite aşağıdaki tavsiyelerde bulunmuştur :

- İnsan ihtiyaçlarını karşılayan tüketim maddelerinin de tipki sağlık şartları ve emniyet konularında olduğu gibi, sert ve sık kalite standartları uygulanmadıkça, ihrac edilmeleri yasaklanmalıdır. Bu kategoride sayılabilecek maddeler arasında, uyuşturucu maddeler, tıbbi malzeme, tuvalet eşyası, yiyecek maddeleri, zehirli maddeler ve patlayıcı maddeler sayılabilir.

b) Alıcı, mallar için bazı spesifikasyonları şart koşarsa, bu spesifikasyonlara uygunluk, kontrol organı tarafından tesbit edilmekçe malların ihracı menedîlmelidir.

Bu, pek çok özel ve kamu sektörü ajanslarından, çeşitli malları hakkında mayune sertifikaları ve kontrol raporları tanzim ve tasdik etmelerini gerektirecektir.

c) Dış pazarlar için önemli olan malların standard spesifikasyonları mevcut değilse, bunların ihracatın önce imalat ve ambalajlama sırasında kontrolü ve sertifika verilmesi şarttır.

b) Standard spesifikasyonları mevcut olmayan diğer mallar için de hakiki spesifikasyonları belirten bir rapor hazırlamak faydalıdır.

Komite, Hükümetin yukarıda sayılan tavsiyelere uyarak mecburi kalite kontrolünü yapabilmesi için yeter kanunu müteyyidelelere sahip olmadığı kansına vardı. Bu konudaki kanun teklifi yakında Hint Parlamentosuna sunulacaktır. Komite, Hükümete ayrıca bir «İhracatı Kontrol İstisare Konseyi» kurulmasını da tavsiye etmiştir. Bu konsey, ilgili konularla hükümete tavsiyelerde bulunacak ve kalite kontrol Direktörlüğü de icra organı olarak çalışacaktır. Bu Konsey bugün kurulmuş ve Direktörlük de Milletlerarası Ticaret Bakanlığında çalışmalarına başlamıştır.

Sonuç :

Bu kısa makalede, millî ve milletlerarası standardlaşturma çalışmalarları ve gelişen ülkeler için standardlaştırmannın faydalari anlatılmıştır. Bugün dünya çapındaki cabalar, 46 millî standard kuruluşunun (bugün 50 olmuştur) ve iki milletlerarası organizasyonun çalışmalarını içine almaktadır. Standardlaştırmannın geçtiğimiz 50-60 yıl içindeki gelişimi hızı ve bugünkü cesameti sunu ispatlamaktadır ki ana kavram ve usuller artık bütün dünyaya tarafından çok iyi bilinmektedir. Bundan böyle cabalar, kalkınmaka olan ülkelerde standardlaştırmayı geliştirmek şeklinde olacaktır.

Kalkınan ülkelerde, planlı endüstriyel gelişmeyi kolaylaştırmak için standardlaşturma çalışmalarının daha önce planlanması, hiç olmazsa endüstri ile aynı zamanda ele alınması gereklidir. Bu ülkelerin standardlaştırmayı planlıyalıbilmeleri için diğer ülkelerin yayınlanmış standardlarından, ISO ve IEC rekomandasyonlarından geniş çapta faydalananı imkânları vardır.

MUTFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

AYGAZ BAYİİNE MÜRACAATINIZ

VEYA

MERKEZİMİZDEKİ

471130

471131-471132

NUMARALARARA BİR TELEFON ETMENİZ KAFİDİR

KİSMET

Stadnard Dünyasından

PORTRELER

Fuad Arun

1909 yılında İstanbul'da doğmuştur. Hukuk Fakültesi Sabık Müdürlerinden merhum Refik Beyin oğludur. Yüksek İktisad ve Ticaret Okulundan mezundur.

Devlet hizmetine 1929 yılında girmis, 1936 da İktisad Vekâleti İhracat Kontrolörlüğüne tayin olunarak bu görevi esnasında bilfiil ihracatı murakabe etmiştir. 1940 yılında İzmir Maliye Vergiler İtiraz Komisyonu üyeliğine seçilmiş, bir süre bu komisyonda başkanlığını yapmış, İzmir Millî Korunma teşkilatı başında çalışmış ve sırasıyla Samsun, İzmir Bölge Ekonomi Müdürlükleri, Merkezde Sanayi Genel Müdüre Muavinliği, Genel Müdür Viceliliğini ve Ticaret Bakanlığı Tetcik Kurulu Üyelliğini ifa etmiştir.

Bu görevleri sırasında Norm Nizamnamelerinin uygulamalarında, tadilâtında ve yenilerinin hazırlanmalarında çalışmış, 1952 de vazife ile gönderildiği Viyana'da Sinai Mülkiyet Kongresi ve Strasbourg'da Avrupa Konseyi Bröveler Ofisi toplantılarında delegen olarak bulunmuş, Avcısturya, Almanya, Fransa, İsviçre ve İtalya ile memleketimizin pek çok yerlerinde yaptığı çeşitli tetciklerde standardizasyon konuları ile de ilgilenmiştir.

Fuad Arun, 1957 tarihinde Enstitümüzün Genel Kuruluna Ticaret Bakanlığı temsilcisi olarak girmis, TSE'nin fahri denetçiliğine de seçilmiştir. Bu suretle TSE bünyesine katılan Arun'un hizmetlerinden Hazırlık Gruplarında faydalandığı gibi, özellikle Türk Standardlarının tabbiki hakkındaki Nizamname, 132 Sayılı TSE Kurulüş Kanunu ve buna göre halen yürürlükteki Yönetmeliklerin hazırlanışlarında sürekli olarak çalışmaları olmuştur.

Altı yıl süre ile de Merkez Turizm Komite'sinde fahri üyelik yapan Fuad Arun'un 1960 yılında Danıştay'a üye seçilmesi sebebiyle, TSE'deki görevlerini 1961 Temmuzu sonrasında yapılan Genel Kurul toplantılarında yeni temsilci ve denetçiler devralmıştır.

Halen, kendisi Danıştay Üyesi bulunmaktadır.

Ahmet Cemil Conk

Emekli General merhum Cemil Conk'un oğlu olan Ahmet Cemil Conk, 12 Kasım 1905 te İstanbul'da doğmuştur.

İstanbul'da Robert College'den sonra 1933 te İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuştur. İlk memuriyeti İstanbul'da Tıp Talebe Yurdu, Fen Tatbikat ve Harbiye Okulları ingilizce öğretmenliğiştir.

1936 dan itibaren, atadığı İktisat ve Ticaret Vekâletinde İhracat Ofisi, Türkofis raportörleri ve müsavirliği yapmış, 1935 te de askere gitmiş, yedeksubay olarak terhisinden sonra 1936 da aynı Vekâletçe Rio de Janeiro'ya ticaret atasesi olarak tayin edilmiştir.

1938 de yurda dönüp İstanbul ve Ankara'da Türkofis Müşaviri olarak çalışmıştır. Daha sonra, sırasıyla, Dış Ticaret Dairesi Reis Muavinliği Başbakanlık Koordinasyon Dairesinde Ticaret Bakanlığı temsiliçliklerine ve 1941 de Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğüne tayin edilmiş, 1946 yılına kadar kaldığı bu görevden Newyork'a Ticaret Müşaviri olarak gönderilmiştir. İktisat ve Ticaret Vekâleti Tetcik Kurulu Üyelliğinde çalışmakta iken tayin edildiği Sanayi İşleri Umum Müdürlüğü sırasında ve 1956 dan itibaren ek olarak Millî Korunma Dairesi Reisiğini de yapmıştır. Sanayi İşleri Umum Müdüri iken, Enstitümüz kurulmasında büyük emeği geçen İsveçli uzman Olle Sturén'in getirilmesine önyak olanlardan biri de Conk olmuştur. Türk Standardları Enstitüsü kurulduğu zaman, kendisi Yönetimi Kurulu İkinci Başkanlığına getirilmiştir ve bir yıl bu görevi yaptıktan sonra işlerinin çokluğu sebebiyle ayrılmak zorunda kalmıştır.

1957 de kurulan Sanayi Bakanlığı'nın Sanova Dairesi Reisiğine getirilmiştir, bu vazifeden de 1958 Ağustosunda Ticaret Bakanlığı Müşterekliğine tayin edilmiştir. Haziran 1960 ta nakledildiği Toprak Mahsulleri Ofisi İdare Meclisi Başkanlığından, Yönetim Kurullarının 22 sayılı kararla kaldırılması üzerine Temmuzda açıkta kalmıştır.

1962 Ağustosunda Ziraat Bankası Müşavirliğine tayin edilip Ticaret Bakanlığının, Bakanlık Müşavirliğini yapmış, 1963 te de Petrol Ofisi Genel Müdürlüğüne tayin edilmiştir. 1964 Haziranında naklen tayin edildiği Etibank Yönetim Kurulu Üyeliğine devam etmektedir.

TSE Laboratuvarlarının kuruluş hazırlıkları ilerliyor

TSE Laboratuvarlarının kuruluş hazırlıkları gün geçtikçe ilerlemektedir. Daha önce de bildirdiğimiz gibi «Standard» dergisi, okuyucularına bu çalışmaları zaman zaman duyurmuştur.

Bu arada, Kimya ve Gıda Tek-

TSE HEYETİ GİTTİ

9 - 21 Kasım 1964 tarihleri arasında Yeni Delhi'de yapılan ISO Genel Kurul, Konsey, Direktörler toplantısı ve çeşitli Teknik Komite çalışmalarında memleketimizi ve Türk Standardları Enstitüsü'nü temsil eden heyetimiz 7 Kasım 1964 Cumartesi günü saat 20,30 da PAA uçağı ile Ankara'dan ayrılmıştır.

TSE Başkanı Faruk A. Sünter ve Genel Sekreter Veli İsfendiyar'dan müteşekkili heyet, öğrendiğimizde göre Hindistan dönüsü Tahran'a da uğramış ve Iran Standardları Enstitüsü ile temaslarda bulunmuştur.

nolojisi Laboratuvarlarında kullanılacak olan «Çeker Ocaklar» ile elektronik ayarlı ve otomatik kaydedici tertibatı bulunan «Instron Aleti» gelmiş ve yerlerine kommuştur.

TSE Laboratuvar Müdürü Y. Müh. A. Dağcioğlu'ndan öğrendiğimize göre ocaklar, analizlerde kırıcı ve zehirli gazların insan sağlığını zarar vermeden modern şartlar altında bacaya verilmesini sağlamaktadır. İngiltere'den getirilmiş bulunan Instron aleti ise 2 İngiliz teknisyen tarafından monte edilmiş ve deneme çalışması yapılarak TSE ilgililerine çalışma teknik ve metodları gösterilmiştir. Bu alet, tekstil, plastikler, kağıt ve tüm metal malzemenin uzama ve kopma değerlerini en hassas bir şekilde tayin etmekte, sonuçları otomatik olarak diyagramlar şeklinde gösterdiğiinden, analizler objektif bir şekilde değerlendirilmektedir. Instron müessesesine göre, bu alet memleketimizde ilk olarak TSE Laboratuvarlarında kullanılacaktır.

OECD'nin Balık Konservelerine dair Çalışmalarına TSE'de katılıyor

OECD, bütün Avrupa memleketlerinde uygulanmak üzere hazırlanmaktadır. Balık tam ve yarı konserv standardları esaslarını tespit amacıyla, 29.11.1964 - 2.12.1964 tarihleri arasında Paris'te bir toplantı tertiplenmiştir.

Memleketimizin de OECD üyesi bulunması sebebiyle, yapılan çağrı üzerine, aynı konulardaki Türk Standard tasarılarını hazırlamakla görevli balıkçılık uzmanı Vet. Hekim Muzafer Özay da memleketimizi ve Türk Standardları Enstitüsü'nü temsil etmek üzere Paris'e gönderilmişdir.

Delegemiz, yapılacak çalışmalar da Ticaret Bakanlığımızın talimatını ve TSE'nin görüşlerini savunarak milli menfaatlerimizi koruyacaktır.

Balıkçılık gibi, iktisadi durumu muzu düzeltme yönünden büyük umut bağladığımız bir konuda, bu çalışmalarla elde olunacak sonuçların şüphesiz ki büyük önemi vardır.

TSE Hazırlık Gruplarında

İNŞAAT :

- ★ «Fayans» Standardı tasarısı, grup tarafından gelen mütalâaların ışığı altında incelenmiş ve Teknik Kurul'a sunulacak hale getirilmiştir.
- ★ «Duvar Tuğlaları» ve «Mantar Tecrit Levhaları» tasarıları da Aralık ayında Teknik Kurul'a sunulacaktır.
- ★ Ahşap Korumasına ait genel esaslar ve yüksek yapılarda ahşap koruma ve müvareke metodlarına ait 3 standard tasarısı, Hazırlık Grupundaki tettiklerden sonra mütalâa için ilgili yerlere gönderilecektir.
- ★ «Sun'i Taş Döşeme Plâkaları» tasarısında Grup tarafından gelen mütalâalarla göre düzeltmeler yapılmaktadır.

MAKİNA :

- ★ «Ağaç ve Saç Vidalar», «Yatay Santrifüj Sulama Pompaları» tasarıları ile TS.10 «Kır-döküm pis su boruları» Standardının revizyonu tâbi tutulan şekli ilgili yerlere mütalâa için gönderilmiştir.
- ★ «Mengeneler», «Bezli Kauçuk V Kayışları», «Kara taşıtlarında kullanılan emniyet kemeri» ve «Sert PVC plastik borular» tasarıları mütalâadan dönümsü

ve üzerlerinde olgunlaşma çalışmaları başlamıştır.

- ★ «LPG evlerde ve sanayide kullanılan sıvılaştırılmış hidrokarbur tezzi tüpleri», «Ahşap biçme ve doğrama testereleri», «Metal kesme testereleri», «Taş kesme testereleri» ve «Bina kapı kilitleri» standard tasarılarının hazırlıkları tamamlanmış olup, yakında Teknik Kurula sunulacaklardır.

KİMYA :

- ★ Bakanlıklardan ve çeşitli kuruluşlardan gelen mütalâa isteklerinin cevaplandırılmasında Ticaret Bakanlığı Standardizasyon Müdürlüğü'nün gönderdiği Madrid'teki Milletlerarası Zeytinyağı Konseyi'nin sınıflandırma, adlandırma ve türler hakkındaki dokümanları inceleyerek Türk Zeytinyağı Standardının bu noktalardan Milletlerarası Zeytinyağı anlaşmasına uygun olduğu bir raporla berlirtilmiştir.

ELEKTRİK :

- ★ «Termoplastik ve Lâstik Yalıtkanlı Yeraltı Kablolari» tasarısı hakkında gelen mütalâalar Hazırlık Grubu tarafından incelenmeye ve tasarıya son şeklini vermek üzere çalışmalar devam etmektedir.

TSE FAHRI ÜYESİ MR. OLLE STUREN ANKARA'DA

TSE konferans salonunda düzenlenen konferansta hazır bulunanlardan bazıları

Olle Sturen

İsveç Standardları Enstitüsü Direktörü TSE konferans salonunda bir konferans verdi

Hindistan'a gitmiş yolu üzerinde TSE'nin dâvetlisi olarak eşi ile birlikte Ankara'ya da uğrayan ve 3 gün kalan İsveç Standardları Enstitüsü Direktörü ve TSE fahri üyesi Mr. Olle Sturen, 6 Kasım Cuma günü Enstitümüzün Konferans Salonunda bir de konferans vermiştir.

Bir gün önce TSE merkezinde verilen bir kokteylde personel ile tanıştırılan Mr. Sturen, görüşmemiz sırasında, kuruluşunda payı bulunan Türk Standardları Enstitüsü'nün bugün ulaştığı seviyeden ve kısa süre içinde elde ettiği başarılı gelişmelerden büyük bir kıvanç duyduğunu ifade etmiştir.

Ertesi günü, Bakanlıklar, Diğer Resmi Sektör Kuruluşları, Meslek Kuruluşları, Üniversiteler, Bilim Kuruluşları ve Özel Sektör'ün temsilcileri ile TSE Genel Kurul, Teknik Kurulu, Yönetim ve Denetleme Kurulu, Hazırlık Grupları üyelerinin meydana getirdiği seçkin bir davetli topluluğu önünde Mr. Sturen tarafından «Standardizasyon - Çok eski bir fikrin yeni vecheleri» konusunda bir konferans verilmiştir. Konferanstan sonra tertiplenen kokteyl, samimi bir hava içinde geçmiştir.

Mr. Olle Sturen ve eşi, 7 Kasım akşamı TSE Heyeti ile birlikte PAA uçağı ile Hindistan'a hareket etmişlerdir.

Kokteylden bir görünüş

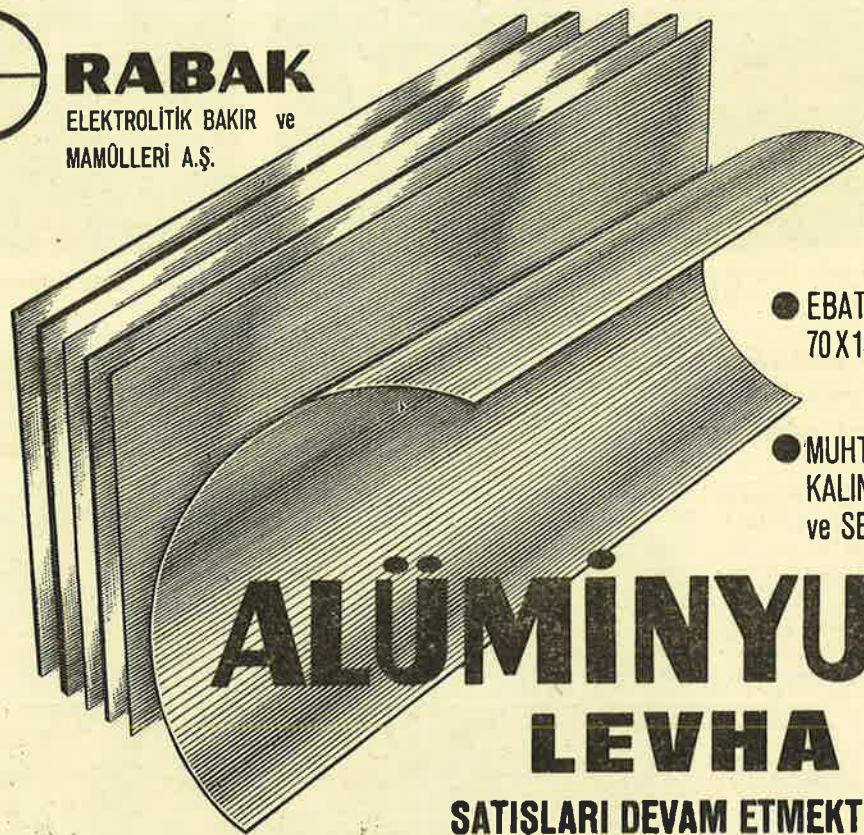

Olle Sturen TSE Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri arasında

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve
MAMÖLLERİ A.Ş.

● EBAT:
70 X 140 cm

● MUHTELİF
KALINLIKTA
ve SERTLİKTE

ALÜMİNYUM LEVHA

SATIŞLARI DEVAM ETMEKTEDİR

CARİ SATIŞ FİATLARI : KALINLIĞINA GÖRE
10,75 - 12.- TL/Kg. arasında

LEVHALARIMIZ : asgari %99,5 safiyette KANADA menşelidir.

FABRİKA : Topağaçlar Cad.
Kâğıthane - Şişli Tel: 4790 00 | SATIŞ MAĞAZASI : Ali Yazıcı Sok,
No. 10 Fermeneciler Galata Tel: 44 8113

Standard — 100

ORTA ASYA'DAN SEVGILERLE

Dr. Mehmet Ali OKSAL

«İnsanın da standardı olur mu?» diye sora-
cak olursanız, Sovyet adamı'nı gördükten sonra,
size cevabım «Evet; fakat...» olacaktır. Merak
mı ettiniz, o halde anlatayım.

Geçen Eylül ayında Birleşmiş Milletler
Teşkilatının Taşkent'te tertiplendiği bir semine-
re Türkiye adına katıldım. O vesile ile yüz yil-
lar önceki «Göç» lerde geride bıraktığımız Orta
Asya'nın taşını toprağını gördüm, insanını tanı-
dım. Şimdi başka bir Türk-Müslüman devletinin
bayrağı dalgalanıyor. Özbekistan Sovyet Sosya-
list Cumhuriyeti. Bir özbeğ hatun da Cumhur-
başkanı.

Bugünkü Özbekistan'ın başkenti Taşkent
ile dünkü Timur İmparatorluğunun başkenti
Semerkant arasındaki «Aç çöl» ü geçerken, top-
rağın ihtiyar yüzünde esen rüzgârin kumunu
ciğerlerimde duyдум. Böyle bir iklimin insa-
nında yüz elbette sert, yürek elbette pek olur.
Bu iklimden elbette ki tarih çıkar. Orta Asya-
nın havasında tarihteki göçlerin, fetihlerin ko-
kusunu duyдум. Orta Asya'nın azgin tabiatını
gemlemeye çalışanları gördük. Bir çöl, pamuk
tarlasına dönmemekte. Özendim gayretlerine doğ-
rusu.

Türk ve Müslüman olduğumu öğrenen Öz-
bekin yüzünde dost bir gülümseme, gözlerinde
ışıklı bir sevinç buldum. Ortak dilin sağladığı
kaynaşmanın sıcaklığını sıkan ellerde duymak
mümkin. Kendimi bir Anadolu köyünde sandı-
ğım çok oldu. Tıpkı bizim gibi, misafire saygı
ve sevgi var yüreklerinde. Türkiye hakkında
bilgi edinmek istediler. Pek çok şey sordular.
Çogu eğitim, öğretim ve din üzerine. Benim sor-
mama lüzum kalmadı pek.

Taşkent ve Semerkant'ın yerli mahalleleri-
ni dolaşırken kendimi Konya sokaklarında san-
dım. Aynı kerpiç evler, aynı kerpiç duvarların
çevrelediği bahçeler. Tozlara karışan çocukların
bile bizimkilere benziyor. Orta Anadolu'nun Orta
Asya'dan kopup geldiği mühakkak. Ülkemize
Küçük Asya adı boşuna boşuna takılmamış
meğer.

Aziz Atatürk'ün ruhunu şadetmek için E-
mir Timur'un kabrini ziyaret ettim. Çünkü o,
bu büyük kumandanı beğenir ve severmiş. Bi-
llim ile uğraşıyor diye, kara cehaletin kılıcı ile
başı gövdesinden ayrılan Uluğ Beğ'in mezarı
başında Kubilây'ı andım. Sonra da, derin derin
düşündüm.

Orta Asya'da çağlar arka arkaya değil, yan
yana; daha doğrusu, iç içe. Yabancı ülkelerde
at üstünde kılıç oynatmış olanların torunlarını
bugün traktörde, makina başında, veya kürsü-
de, Orta Asya'ya yeni bir hayat verme çabası
içinde göstermek için semineri Taşkent'te ter-
tip etmişler. Gelişmekte olan ülkelerin alacağı
pek çok derslerden beni en çok etkileyen bilime
ve teknike verilen önem oldu. Fazla verimli ol-
masa bile, çalışmak en ön planda gözükmekte-
dir. En tenbeli bile, hiç olmazsa sokak süpürü-
yor.

Sohbetime, Sovyet Adamı'nın standard ya-
pısından söz açarak başlamıştım. İster Özbek, ister Rus hamurundan yapılmış olsun Sovyet
Adamı'nın bazı standard özellikleri var. Yeme-
leri ve içmeleri, yedikleri ve içtikleri kadar bir-
birlerine benziyor. Oturma, kalkma ve yürü-
melerinde - konuşmalarını görmediğim için on-
dan söz etmiyorum - bir anlaşılmaz ağırlık var.
Sanki bir yere ulaşmak niyetinde degillermiş
gibi, ya da ne bileyim ben gidecek yerleri yok-
muş gibi hareket ediyorlar. Belki ben iyice an-
liyamadım, yahut da anlatamıyorum. Kisaca,
kitlenin içinde ferdi görmek güç oluyor. Belki
de ben göremedim. Tıpkı evet tıpkı standard
bir mal yiğimi içinde bir malı diğerinden ayırt
edememe gibi bir şey bu. Bilmem anlatabildim
mi simdi?

Sovyet Adamının dilinden dökülen fikirler
bile standard cinsten. Biri Taşkent'te ne söyle-
mişse, Moskova'daki de aynı şeyi tekrarlıyor.
Hele dünya görüşleri ve dostane tavsiyelerinde
bu benzerlik daha da yakın. Otellerin odalarına
konmuş hoparlörlerin hep aynı istasyonu din-
letmesine şaşmamak lâzım.

Özbek Sovyet Adamının diğerlerinden bir
farkı varmış. Bunu bana yüksek mevkide ve
fanatik komünist olduğunu söyleyen bir Sovyet
vatandaşı söyledi. O da suymuş. Özbek ne ka-
dar az olursa olsun, nerede olursa olsun, bir ka-
riş toprağın hasretini halâ kalbinin derinlikle-
rinde duyuyormuş. Özbeklerle yaptığım sohbet-
lerde ben de bunu farkettim. O, Orta Asya'nın
bozkırlarında serbest dolaşan rüzgârin ruhuna
kattığı özgür havayı halâ almakta ve ancak o-
nunla yaşayabileceğine inanmaktadır. Orta Asya'nın
çehresi, belki değişecektir; fakat insanı için bir
sey söylemeyecektir. Benim Orta Asya'dan
okuyucularıma getirdiklerim işte bu kadar.

YURTTAN HABERLER

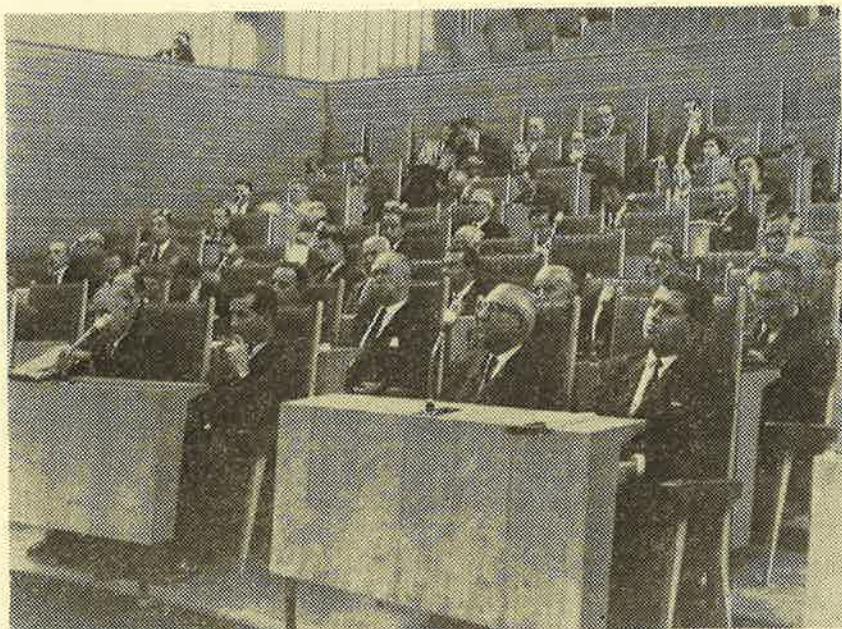
Etlerin Standardlaştırılması Üzerinde Duruldu

3 - 4 Kasım 1964 günlerinde İstanbul Belediye Sarayı'nda düzenlenen «Türkiye Ekonomisinde Et ve Yavru Etleri» adlı seminere, konuda söz sahibi Bakanlıklar, Üniversiteler, İktisadi Devlet Teşekküler, Türkiye Odalar Birliği, İGEME ve Türk Standardları Enstitüsü temsilcileri ile üreticiler, kasaplar, sanayiciler ve ihracatçılardan müteşakkil bir topluluk katılmışlardır.

Toplantılar, verilen tebliğler üzerinde yapılan tartışmalar şeklinde geçmiştir.

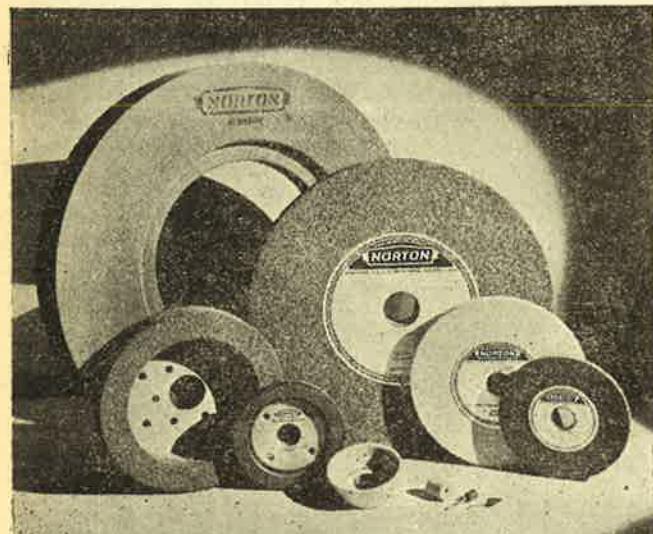
Sonuç olarak, üreticilere verilen kredilerin yetersiz olduğu ve kredi imkânlarının yeniden düzenlenmesi gerektiği, yeni kurulan yem fabrikalarının tam kapasite ile çalıştırılmasının yanı sıra mevcut mer'alaların besleyici bitkilerle İslahi, hayvancılık bölgelerinde, üreticileri uyardırmak üzere «Hayvan Bakım Yurtları» kurulması, damızlık hayvanların üreticisi makül fiyatlarla ve uygun şartlarla dağıtıması konuları üzerinde fikir birliğine varılmıştır.

Bu arada, canlı hayvanların, et randımanı, kcalitesi ve kalorisi gibi biyolojik esaslara göre; gövde etlerin ise kullanılacakları yerlere gö-

re bölünmüş halde tüketicinin eline geçmesini sağlayacak bir sınıflandırma yapısı dayanılarak standardlaştırı-

maları gereği üzerinde durulmuş ve bu görüşlerin ilgili mercilere ulaşırması kararlaştırılmıştır.

HER İŞ İÇİN AYRI BİR ZIMPARA TAŞI VARDIR
UYGUN OLANI KULLANINIZ

Norton Taşları iyi malzemeden, en iyi metodlarla yapılmaktadır. İmalatta gösterilen titizlik ve kalite kontrolu sayesinde mükemmel bir taş dengezi ve yapısı sağlanmıştır. Norton Taşının üstün evsafı taşın bütün ömrü boyunca devam eder. İşinize uygun taşın seçilmesi için Müsesemiz her zaman emrinizdedir.

MEHMET VASFİ MÜESSESESİ

Tesis Tarihi : 1920
P. K. 143 İstanbul
Telefon : 44 75 90
Telgraf : VASFİ - İSTANBUL

Bankalar Caddesi 71-73
GALATA - İSTANBUL

Ankara İrtibat Bürosu :
Mithatpaşa Caddesi 33/1
Telefon : 12 00 78
Telgraf : VASFİ - ANKARA

ENDÜSTRİ - ARAŞTIRMA - ÖĞRETİM
MUHABERE - SAĞLIK İŞLERİ İHTİYAÇLARI

STANDARD VE DEVLET ALIMLARI

Muzaffer UYGUNER

Devlet de bir alıcı olarak piyasaya girer ve bir çok madde satın alır. Fakat, Devlet alımları sanıldığı kadar basit değildir. Eğer basit olsaydı, alıcı olarak görevlendirilen kişi ya da kurum piyasaya girer, istedğini alır, istemediğini de almazdı. Bu gibi bir halde alım işi ile görevlendirilen kişi alacağı her şeyi arayıp bulmak, onu muayene etmek, kalitesini ortaya çıkarmak, ağırlığını ya da uzunluğunu ve kalınlığını, rengini, gereklilik başka hususları teker teker incelemek durumunda kalacaktı. Belki bazı alımlar böyle bir usule uygun olarak yapabilir. Fakat, alımların çoğu böyle yapılamaz. Bu gibi alımlar için alıcı ile satıcı arasında bazı ilgilerin kurulması gereklidir. Bu ilgilerin en çok bilinen şekli standardlar, standardların bulunmadığı hallerde de şartnamelardır. Standard ya da şartname ile büyük çapta alımlar kolaylıkla yapılabilir. Borsalarda yapılan alımlar gibi, devlet alımlarında da standardların önemi büyütür.

Bilindiği üzere, şartname, mal ve hizmetler için teknik isteklerin tam ve açık olarak belirtildiği belgedir. Şartnameler (specifications) de mal ya da teknik zemin yapısı, minimum kalite iyice belirtilir. Genel olarak şartname, tanımlardan, resimlerden, modellerden, standardlardan ve başka hususlardan faydalananlarak hazırlanır. Şartnameler, alım anlaşmalarının bütün ayırmalarını kapsayan belgelerdir. Şartnamenin hazırlanması için araştırmalar yapılması ve deneylere başvurulması gereklidir. Bilindiği gibi, askeri alımlar için bize de bazı laboratuvarlar kurulmuştur. Ankara'daki ARGE Laboratuvarı bunların en önemlidir.

Standardlara gelince, bunlar, devlet alımlarında en uygun kaliteyi belirten ve en ucuza alıma olanak veren belgelerdir. Üretim metodlarındaki birliği sağladığı gibi alınacak malların birörnek ve istenilen kalitede olmasında standardların önemi büyüktür. Standardlar, devlet malzemesinin yedek parçalarının kolayca tedarik edilmesinde çok önemli rol oynarlar. Alımı yapan görevlilerin yaptığı alımları kontrol etmek de standardlarla mümkün olur. Saticiların çeşitli iddialarının incelenmesinde de standardların zorunlu olduğunu söylemeye gerek görmüyoruz. Standardlar aracılığı ile ihaleler kolay ve emin olarak yapılabildiği gibi satıcılar da tekliflerini kolaylıkla ve bilerek verirler, anlaşma metinleri hazırlanırken çeşitli anlaşmazlıklar ve çekişmeler ortadan kaldırılmış olur.

Devlet alımlarında standardlara başvurulmak suretiyle satın alınacak malzemenin kalitesi, boyutu, rengi, tipi azaltılır ve böylece tasarruf sağlanır. Standard tipleri varılmaktı alımlar da kolaylaşmış, istenildiği zaman istenilen malzemeden tedarik sağlanmış olur.

Devlet alımlarında kullanılan standardları üç tipte ele alabiliriz. Bunlardan birincisi yukarıda açıklamaya çalıştığımız malzeme standardlarıdır. İkinci tip standardlar ise, malzemenin muayenesi ile ilgili usulleri gösteren muayene metodları standardlarıdır. Üçüncü tip standardlar ise alınacak malzemenin modeli, plâni, yapısı, dayanıklılığı ile ilgili mühendislik standardlarıdır. Devlet Malzeme Ofisi (DMO), 6400 sayılı kuruluş

kanunu hükümlerine uyararak devlet alımlarında uygulanacak standartları yapmakta ve yayımlamaktadır. TSE'nin çalışma usullerine ve standart biçimlerine uygun olarak hazırlanan bu standartların çoğalmasını istiyoruz.

Devlet alımlarında kullanılan standartlar ve şartname su faydalari sağlar :

1. Malzemenin biçim, yapısı yanında bunların tanımı verilir, muayene ve deney usulleri de berraklığa kavuşturulur.

2. İşaretleme ve paketleme gibi yerine getirilmesi gereken hususları düzenler, çıkacak anlaşmazlıklarını ortadan kaldırır.

3. Harcanan paraya göre en iyi kaliteli ve en fazla malzeme alınması sağlanır.

4. Devletin ihtiyacı olan malzemenin tedarikinde eşit ve belirli esaslar konmak suretiyle büyük ve küçük satıcılar arasındaki farklar ortadan kaldırılmış ve böylece rekabet koşulları yaratılmış olur. Bunun yanında, devlet için de tedarik kaynakları genişletilmiş ve çoğaltılmış olur.

5. Düzenli tedarik kaynaklarının en iyi şekilde kullanılması sağlanır.

6. Üretim metodları basitleştirilmiş olduğundan maliyet düşürülür. Tipler azaltıldığından taşıma ve teslimat ücretleri azaltılmış olur.

7. Ulusal ve milletlerarası standardların kullanılması mümkün olur.

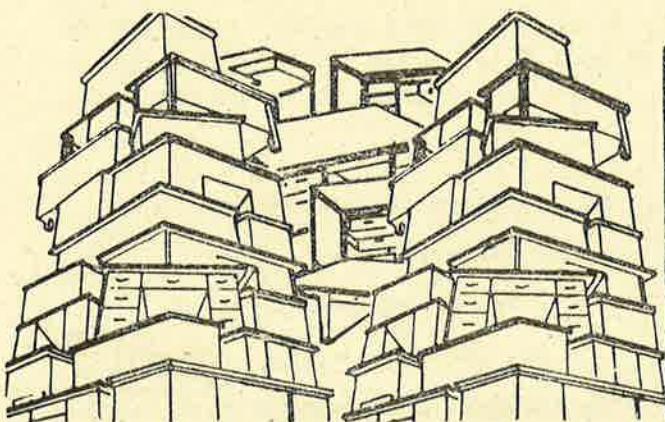
8. Satın almanın malin, istenen kalite ve karakteristiklere uygunluğu hususunda alım yapanlar emin olur. Böylece aldatma, iyi kaliteli mal yerine düşük kaliteli malzeme verme gibi hususlar ortadan kalkar.

9. Malzemenin model ve tiplerinin azalması suretiyle envanter ve depolama olanakları kolaylaşır.

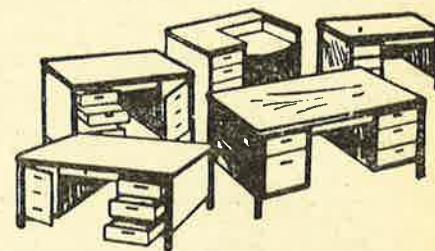
Standard ve şartnameların yapılabilemesi için malzemenin bu iş için elverişli olması gereklidir. Özellikle göstergelerin bazı malzemenin alımında özel usullerin uygulanması tabidir. Fakat bu tip malzeme, devlet dairesinde kullanılan malzemenin çok az bir bütünlüğüdür.

Devlet alımlarında kullanılan standartlar ve şartnameyi sanayinin gelişmesine ayak uydurur ve uydurmak zorundadır da. Normal olarak, hazırlanan standart veya şartnamenin devlet uzmanlarının incelenmesi yanında ilgili sanayiciler tarafından da incelenmesi ve ondan sonra uygulanması en iyi ve olumlu sonucu verir. Batı ülkelerinde devlet alımlarında kullanılan esasları ilgili teknik kurumlar hazırlayıp devlete sunar. Böylece teknik gelişmeler yakından izlenmiş olur. Hazırlanan tasarımlar devlet memurları ile sanayiciler ya da bunların bireyleri tarafından olgunlaştırılır. Bu olgunlaştırma çalışmalarına alımı yapan alım memurları da katılır ve onların piyasadaki tecrübelerinden faydalandır. Böylece ortaya uygulanabilecek belgeler çıkar.

Bizde, Devlet alımlarında daha çok şartnameler kullanılmaktadır. Bunun nedeni standartların bulunmamasıdır. TSE tarafından hazırlanan standartlar çoğalicka, DMO konuya ilgi gösterdiğe bu alanlarda standart uygulaması artacaktır.

Standardlaşmadan önce
(54 tip masa)

Standardlaşmadan sonra
(5 tip masa)

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

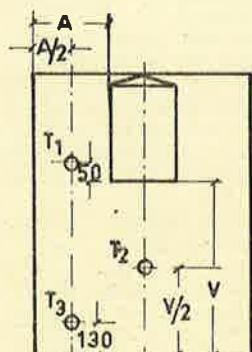
Mart 1964
BİRİNCİ BASKI

BUZ DOLAPLARINDA SICAKLIK ÖLÇME ELEMANLARININ YERLERİ

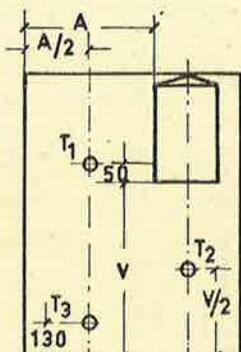
POSITIONS OF TEMPERATUR - MEASURING ELEMENTS IN REFRIGERATORS FOR HOUSEHOLD USE

TS. 87/1

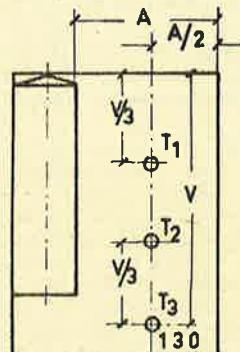
UDK. 621.565

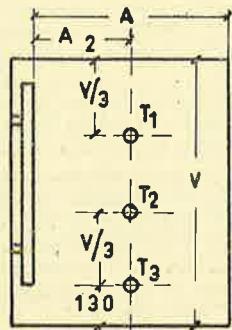
ŞEKİL : 1

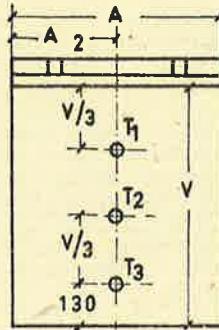
ŞEKİL : 2

ŞEKİL : 3

ŞEKİL : 4

ŞEKİL : 5

Sıcaklık ölçme elemanları dolap ön ve arka yüzünün ortasında ve gösterilen yerlerden azami 25 mm lik bir çevre içinde yerlestirilecektir. T_1 , T_2 ve T_3 sıcaklıklarının ortalaması alınacak ve bu ortalama T olarak kaydedilecektir.

Şekil : 1 Buharlaştırıcı merkezi durumda olan dolap

" : 2 " yanda olan dolap

" : 3 " " ve tam boyda olan dolap

" : 4 " " ve tam boyda soğutma plăkası

" : 5 Buharlaştırıcı veya soğutma plăkası üstte olan dolap

YENİ Standardlar

- I -

BUZ DOLAPLARI STANDARDI

Suzi ÖRNEKOL
Yüksek Mühendis

1962 yıldan beri üzerinde çalışılmakta olan buz dolapları standardı Teknik Kurulda kabul edilmiş ve yayınlanmış bulunmaktadır. Çok çeşitli faktörlerden bir araya gelen komple bir aygıtı konu olarak alan standard bu bakımından TSE'ce çırkılan standardların ilki olmuştur. Standardın hazırlanmasında faydalanan başlıca yabancı standardlar aşağıda gösterilmiştir:

BS	922 8	1691 : 1959
		168 : 1936
		1608 : 1949
	NF	1224 : 1959
		C 73 — 411
		C 38 — 301
		C 38 — 302
	DIN	C 38 — 006
		D 38 — 001
	NEMA	8950
		8952
		8953
		8961
NEMA	HRF	1 — 1961
	HRF	1 — 1960
ASA	B	79.1 — 1960
	B	53.1 — 1958

Gördüğü gibi, standardın hazırlanmasında, buz dolabı yapımında en onde gelen başlıca ülkelerin standardları incelenmiş, memleketimizin şartlarına uygun düşen hükümleri tasarıya aktarılmış ve uygulanmasında şimdilik güçlükler görülen hükümler ise daha çok yumoşitarak adaptif edilmiştir. Tasarı teknik komiteden elektrik hazırlık grubuna gönderildikten sonra memleketimizdeki buz dolabı yapımcılarının ve ilgili diğer kuruluşların görüşlerinin alınması uygun görülmüş ve bu amaca üniversiteler, bakanlıklar ve belli başlı yerli buz dolabı yapımcıları ile TSE'nin diğer hazırlık gruplarına yazılmıştır. Toplanan çeşitli görüşlerin ışığı altında tasarî yeni baştan düzenlenerek son şekli verilmiştir. Bu kısa girişten sonra teknik kurulda kabul edilen standardın ana hatlarının açıklanmasına geçelim.

Standard, esasları yönünden farklı olmayan buz dolapları ve dondurucu dolapları konu olarak almıştır. Ev ihtiyaçlarında kullanılmakta olan elektrikle çalışır ve net hac-

lıklarında çalışılmaktadır. Soğutma 350 litrenin altındaki bütün dolaplar standard kapsamına alınmış, daha büyük hacimde olanlar ile ev ihtiyaçları için kullanılmayanlar kapsam, dışında bırakılmışlardır.

Birçok ileri ülkeler standardlarında dolapların başlica 32°C ve 43°C olmak üzere iki farklı çevre sıcaklığı için yapılması ve bu iki sınıfta göre deneylerin uygulanması kabul edilmiş iken memleketimizde şimdilik 43°C çevre sıcaklığının göre tek sınıf yapının kabul edilmesi uygun görülmüştür. Memleketimizde hüküm süren çok değişik iklimler düşünülecek olursa 32°C çevre sıcaklığı için ikinci bir dolap sınıfı kabul etmenin sağlayacağı faydanın, ortaya çıkacak karışıklıklar ve sakınçalar yanında ihmal edilebilir ölçüde olacağı anlaşılmaktadır.

Tasarıda öngörülen belli başlı nitelikler sunlardır:

a) Dolap boyutları, alan ve hacim hesap usulleri verilmekle, yapıcı ile alıcı arasında ortaya çıkan mümkin yanlış anlama veya adatmaların önlenmesini sağlayan hükümler konulmuştur.

b) Dolabın çalışması sırasında kullanılanlara herhangi bir tehlike yaratmaması bakımından gerekli elektrik ve mekanik emniyet hükümlerine geniş yer verilmiştir.

c) Dolabın elektrik devresi dalyanlığı ile ilgili hükümler paralel olarak mekanik yapısının minimum dayanıklılık olmasını öngören hükümlere de yer verilmiştir.

d) Dolabın esas fonksiyonlarını yerine getirip getirmedğini yapımcı tarafından verilen kapasite değerlerinin doğruluğunu kontrol edebilmek için gerekli tip deneylerin ve yapım sırasında her dolaba uygulanacak yapım deneylerine geniş yer verilmiştir.

Dolabın esas fonksiyonunu tam olarak yerine getirip getirmediği konusunu kontrol için, dolap, en ağır şartlar altında uzun bir müddet çalıştırılmakta ve soğutma veya dondurma gözlerinde gerekli soğukluğu sağlayıp sağlamadığı tesbit edilmektedir.

Dolap 15°C ve 43°C çevre sıcakma gözünde 0° - 8°C arasında bir sıcaklığın sağlanması aranmaktadır. Motor gücünün yeterli olup olmadığı kontrol için de dolap 43°C çevre sıcaklığında bırakılıp bütün kısımları bu sıcaklığa eriştiğinde çalıştırılmaktadır. Bu durumda dolapta ortalamama + 8°C elde edilebilmesi şart koşulmaktadır. Bu deneyin pesinden dolabin içine, motoru sürekli olarak çalıştırılmaya yetecek kadar ısı üflenmeye ve böyle bir çalışmada motor sargılarının sıcaklığı ölçülecek muayyen değerleri aşmaması aranmaktadır. Aynı dolap bundan sonra kapısı açık durumda çalışır makta ve gene motor sargılarının 1'sinme durumu kontrol edilmektedir.

Bunlara benzer çeşitli yüklenme deneyleri dolabin belli başlı bütün kısımları için yapılmalıdır.

Dolap kapisının sızdırmazlığı, 1-si yalıtkan tabakasının yeterliği, rafların yüklenmesi, buz yapabilme kapasitesi, 24 saat içinde dolap motordan füll çalışma süresi, yiyeceklerin bozulma durumu, kordon bağlantısı ve toprak bağlantısı, yalıtkanlık direnci ve yüksek gerilim deneyleri ile soğutucu maddelerle göre soğutma sistemine uygulanacak basınç deneyleri sayılabilecek diğer belli başlı deneyleri teşkil ederler.

Standardın eklerinde, deneyler sırasında ısı ölçmelerinin hangi noktalarda yapılacağını çeşitli tip dolaplar için gösteren resimler verilmiştir.

Standardda boyut, tip v.s. gibi konularda yapımcı bağlıyan hiçbir hüküm konulmamıştır. Bu suretle yapımcı dolap şeklini istediği gibi tâyin etmekte serbest bırakılmıştır. Esasen ileri memleketlerin standardlarında büyüklik, boyut, şekil v.s. gibi hususlarda imalatçıları bağlıyan hükümlere rastlanmamaktadır.

Umarız ki standard, buz dolapları ve dondurucu dolaplar konusunda memleketimizde hissedilen önemli bir boşluğu dolduracak ve bundan dan böyle elektrik ve mekanik özelikleri bakımından hem daha danyanıklı hem daha emniyetli dolapları yapılmasına imkân verecekti.

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

DÜZ KALEMLER

Hava çeliği ağızlı

TS. 95/4

Straight turning tools with
high speed steel tips

UDK. 621.9.025.13

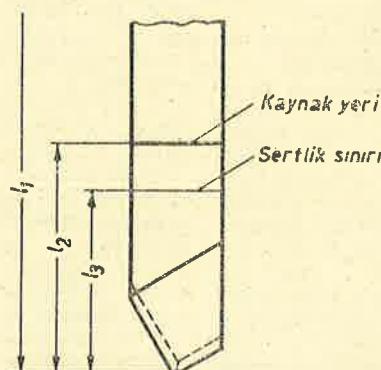
Ölçüler mm dir

Verilmeyen ölçüler maksada uygun olarak seçilmelidir.

Düz sol kalem

Aşağıdaki resimde

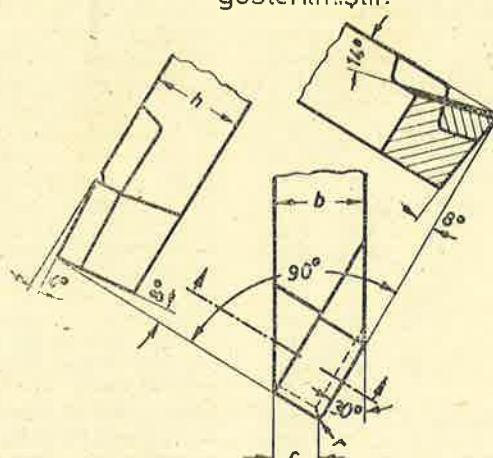
Y = Yekpare kalem ve
A = Altın kaynaklı kalem
tipleri gösterilmiştir.

Düz sağ kalem

Aşağıdaki resimde

P = Plakalı kalem tipi
gösterilmiştir.

Sap kesiti 16 mm X 16 mm lik bir kare (kısa işaret : 1616) olan yekpare hava çeliğinden yapılmış (Y) bir
düz sağ kalemin gösterilisi :

Düz sağ kalem 1616 Y TS 95/4 - ...¹⁾

Plaka TS 95/2 ye göre	$c \approx$	$l_1 \approx +5\%$	$l_2 \approx$	$l_3 \approx$	$r \approx$	Sap kesiti			Yapılış
						Kısa İşareti	h	b	
	4	100	—	32	0,5	1010	10	10	Y
	5	110	—	32	0,5	1212	12	12	Y
	6	140	50	40	0,5	1616	16	16	Y ve A
	8	160	50	40	0,5	2020	20	20	Y ve A
	10	200	63	50	1	2525	25	25	A ve P
	14	250	63	50	1	3232	32	32	A ve P
	18	315	—	—	1	4040	40	40	P
	22	355	—	—	1,6	5050	50	50	P
	5	140	50	40	0,5	2012	20	12	Y ve A
	6	180	50	40	0,5	2516	25	16	Y ve A
	8	220	63	50	0,5	3220	32	20	A ve P
	10	280	—	—	1	4025	40	25	P

¹⁾ Hava çeliğinin alaşım grubu siparişe belirtilecektir.

TORNA KALEMLERİ STANDARDI

Sait YESEM
Yüksek Mühendis

TSE Teknik Kurulunca 23.9.1964 tarihinde kabul edilerek Türk Standardları arasına giren «Torna Kalemleri standarı» memleketimiz için büyük önem taşımaktadır. Bu standardın hazırlanışında birçok yabancı standardlar tetkik edilmiş ve ISO tavsiyelerine tam olarak uyulmuştur.

Torna kalemleri standarı, hava çeliğinden yapılmış veya sert metal plâkâlı torna kalemleri ile bunlara ait sap ve plâkaları kapsamaktadır. Vida tarakları, bandaj torna kalemleri ve özel biçim verme kalemleri bu standardın dışında kalmaktadır.

Tarifler :

Yeknesaklılığı sağlamak bakımından, işleme parçaları ile kalem arasındaki hareketler, bunların yönü, hızlar ve kalem açılarının tesbitine yarayan düzlemler gibi kalemlerde ilgili tarifler ile yüzeysel ve açılar gibi torna kaleminin kısımlarının tarifine, bu standartta özellikle yer verilmiştir. Bu tariflerin ve bu standartdaki terimlerin yerleşmesini dilerim.

Sınıflandırma :

Torna kalemleri genel olarak aşağıdaki ana gruplarda sınıflandırılmışlardır :

1 — Şekillerine göre :

Düz, eğri, basamaklı ve dairesel kalemler. İlk üç tip ayrıca sağ ve sol kalemler olmak üzere iki tali sınıfa ayrılırlar.

2 — Kullanısa göre :

Kaba ve ince talaş (perdah) kalemleri.

3 — Yapıldıkları malzemeye göre :

Hava çeliği kalemler ve sert metal plâkâlı kalemler. Hava çeliği kalenler, yekpare kalem (kısa işaret: Y), Alm kaynaklı kalemler (kısa işaret: A) ve plâkâlı kalem (kısa işaret: P) olmak üzere üç çeşittir.

Sert metal plâkâlı kalemler ise isminden de anlaşılacağı gibi sağe karbonlu bir sap, sert metalden yapılmış bir plâkayı ile birleştirmek suretiyle imâl edilir.

Değiştirilebilme :

Torna kalemlerinin sap kesitleri uluslararası değiştirmeyi mümkün

kılacak şekilde alınmış ve değiştirmede kolaylık sağlamak amacıyla gerek çap gereksiz yükseklik ve genişlik ölçülerindeki mm değerlere yaklaşıklı olan parmak (inch) değerler bir çizelge halinde TS 95/1 No. lu foyde verilmiştir.

Malzeme özellikleri :

Kalemlerin sapları genel olarak çekme dayanımı en az 70 kg/mm olan sâde karbonlu çelikten yapılmaktadır.

Yekpare kalemlerin tümü, aln kaynaklı kalemlerin işlenecek malzeme ve işleme şartlarına göre seçilen muhtelif alaşım gruplarındaki hava çeliğinden imâl edilir. Bilindiği üzere hava çeliklerini kobaltlı ve kobaltsut olmak üzere iki ana gruba ayırmak kabildir. Bir fikir vermek üzere birinci kategoriden olan hava çeliğinin kimyasal bileşimi aşağıda gösterilmiştir :

Karbon	C : %	0,75	—	1,45
Kobalt	Co : %	3	—	10
Krom	Cr : %	4	—	4,5
Molibden	Mo : %	0,5	—	1,5
Vanadyum	V : %	1,5	—	4,5
Volfram	W : %	12	—	18

Hava çeliğinin içindeki kobalt miktarı çoğaldıkça daha sert malzemenin işlenmesi ve işlenecek malzemeden daha büyük kesitli talas kaldırırmak mümkündür. Aynı zamanda ısı ve aşınma dayanıklılığı da artar. İkinci kategoride de hava çeliğinin özelliği alaşımı göre değişir. Alıcı, hava çeliğinin grupunu siparişte bildirdiği takdirde isine en elverişli torna kalemini elde etmiş olur.

Sert metal plâkâlı torna kalemlerine gelince :

Burada da sert metal cinsi işlenecek malzemenin cinsine, işleme usulleri ile kesme hızı, ıllerleme, yüz hasaslığı, darbeli ve darbesiz işler gibi işleme şartlarına göre seçilir.

Seçmede kolaylığı sağlamak için sert metaller çeşitli gruplara göre tasnif edilmiştir. Tasnifte evvelâ üç ana grup vardır. Bu grupların tanıtma renkleri mavi, sarı, kırmızı olup tanıtma işaretleri ise mütekabiben P, M, K harfleridir. Ana gruplar ayrıca sert metalin aşınma dayanımı göz önünde tutularak tali gruplara bölünmüştür ve numaralandırılmıştır.

Meselâ P ana grubunun P 01, P 10, P 20 gibi tali grupları vardır.

Siparişte kolaylık sağlamak bakımından bütün bu gruplar standartın metin kısmında bir çizelge halinde toplanmıştır.

Yapılış özelliklerı :

Kalem ağızları standarda ilişik folyerde verilen değerlerde kullanıma hazır durumda taşlananacak ve sapın oturma yüzeyi işlenecektir. Standart değerlerin dışında kalem siparişinde kolaylık olmak üzere gerek hava çeliği, gerekse sert metal plâkâlı kalemler için işlenecek malzemenin cinsine göre verilmesi gereken ağız açı değerleri bir çizelge halinde topluca verilmiştir.

Hava çeliği kalemlerde hava eğiliminin sertliği menevişten sonra 63—67 Rockwell-C olacaktır. Sert metallerin sertliğini ölçmek oldukça güçtür.

Yapılış toleranslarına gelince : Kalem saplarının uzunluk toleransı + % 5, kesit toleransı ise işlenmemiş saplarda normal haddeleme ve dövme toleransları, işlenmiş olanlarda ISA'ya göre h 15 dir. Föylerde adı geçen ISA toleransları ayrı bir çizelgede toplanmıştır. Ağız açılarının toleransları ise 10° den küçük açılarda ± 1°, 10° den büyüklerde ± 2° olacaktır.

Muayene ve deneyler :

Teselliüme arz edilen torna kalemlerinden ne miktarının muayeneye tâbi tutulacağı bu bölümde gösterilmiş olup muayenede ölçü kontrollü ile sertlik deneyi yapılacağı belirtilmiştir.

Piyasaya Arz :

İlgili işaretler kalem sapının arkasındaki bakılıncı sapın sol tarafına konulacaktır, ayrıca sert metal plâkâlı kalemlerde sapın alınına sert metalin işaret ve cinsi vurulacaktır. Bundan başka sapın arka kısmı sert metalin tanıtma renkleri ile boyanacaktır.

Kalemler pasa karşı koruyucu madde sürüldükten sonra büyülüklerine göre çeşitli partiler halinde paketlenecektir.

Özellikleri hakkında kısaca bilgi verdigimiz bu standartın memleketimizde takım imalâtında faydalaları olacağını muhakkaktır.

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

En iyi kaliteli mallariyle daima

müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
Inönü Caddesi No: 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 - 2105

Standard — 102

TELGRAF : Kavelkablo - İstanbul
TELEFON : 63 53 20 - 63 53 99

MAMULLERİ

- PLÂSTİK İZOLELİ İÇ VE
DİŞ TESİSAT TELLERİ
- HATTI HAVAİ TELLERİ
- TELEFON TELLERİ
- SİNYAL ve ZİL TELLERİ
- EMAYE BOBİN TELLERİ
(ϕ 0,10 dan 3 mm ye kadar)
- PLÂSTİK İZOLELİ YERALTı
KABLOLARI
- ANTİGRON KABLOLAR
- P. V. C. GRANÜLLER
- PLÂSTİK BORU ve PROFİLLER
- HER ÇEŞİT SUNİ DERİ
- YER MUŞAMBASI

Standard — 103

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARINI TANIYALIM

HOLLANDA STANDARDLARI ENSTITUSU : "NEN" (NEDERLAND NORMALISATIE INSTITUUT)

Doğuşu :

Birinci Dünya Savaşından sonra belirem işçi ve ham madde kitliği ile birbirinin yerine ikame edilebilir yedek parça ihtiyacı, Hollanda'da da şiddetle kendini hissettirmiş ve standardlaştırmadan faydalama fikri geniş ölçüde revaç bulmuştur.

1916 da endüstriyel ve ticari çevreler, «Kraliyet Mühendislik Enstitüsü» (Royal Institute of Engineers) ile işbirliği yaparak, standardlaştırmayı geliştirmek ve bu alandaki çalışmalarını koordine etmek amacıyla bir komite kurmuşlardır. Bugün de Hollanda'da standard konusunda kurulan komitelerin başlıcalarından biri olan ve genellikle kısaltılmış adı olan «HCNN» ile bilinen bu komitenin statüsü, 1919 yılında meydana getirilen «Holanda Standardizasyon Tesisi» (Foundation for Standardization in the Netherlands) ile daha da kuvvetlendirilmiştir.

1959 da statüde bir değişiklik yapılmış ve kuruluşun adına bugünkü şekil verilmiştir.

Üyeleri :

Enstitüye herkes üye olabilir. Üyelikler üç kategorije ayrılır:

- a) Kamu otoriteleri ve Belediyeler,
- b) Özel teşebbüsler, Endüstriyel, Ticari ve Bilimsel Organizasyonlar,
- c) Özel Kişiler.

Üyelerin sayısı bugün 2000 i geçmektedir. İkinci kategoriyi teşkil eden kuruluşlardan üye aidatı, çalıştırıkları personel sayısına ve her endüstri branşında değişen ünite sistemine göre alınmaktadır.

Gelirleri :

Enstitünün gelirlerini, hükümet tahsisatı

ile, Kamu Otoritelerinin, Belediyelerin ve çeşitli özel kuruluşların ödedikleri aidat ve yayın satışıları teşkil etmektedir.

Kuruluşu :

En yüksek organı Genel Kuruldur. Kurul, kendi almış olduğu prensip kararına göre, bilimsel teknik, ekonomik ve sosyal bakımlardan tatmin edici bir şekilde temsil edebilme gücüne sahip olmalıdır. 30-40 üyeden meydana gelir. Bunlardan 8-12 üye, hükümet tarafından tayin edilir.

Genel Kurul, kendi içinden 11-15 kişilik bir Yönetim Kurulu ve dışardan 15-30 kişilik bir Standard Konseyi seçer.

Çalışmaları :

Standard çalışmaları, çeşitli uzman ve temsilcilerle serbest işbirliği esasına dayanır. Kurulan teknik komitelerin sekreterliğini genellikle kadrodan bir mühendis yapar. Komite çalışmalarının sonucu, Sekreterya'nın idarı ve teknik elemanları tarafından incelenir ve İç Yayın Komitesi tarafından Standard tasarılarının redaksiyonu yapılır.

İlk standard çalışmaları doğrudan doğruya yedek parçaların boyutlarını tesbit üzerine idi. Bugün, diğer alanları da içine alan 1800'den fazla Standard hazırlanmıştır.

Marka :

Standard markası uygulanmamaktadır. Bir imalatçı, malının Hollanda standardlarına uygun olduğunu belirtmek isterse, sorumluluğu kendine ait olmak üzere serbest marka olan «NEN» i kullanabilir.

TÜRK STANDARDLARI ENSTITÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI
FARUK A. SÜNTER

MÜŞSESE MÜDÜRÜ

VELİD İSFENDİYAR

UMUMİ NESLİYAT MÜDÜRÜ
VE BU SAYIDA NESLİYATI
İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :

MUZAFFER UYGUNER

Md. Yardımcısı :
İ. Taner BERKÜN

BASILDIĞI
Y E R : Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret
Borsaları Birliği Matbaası — ANKARA

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 1791 24
POSTA KUTUSU : 73 Bakanlıklar — ANKARA

İLÂN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL.	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.
------------------------------	------------------------------	------------------------------

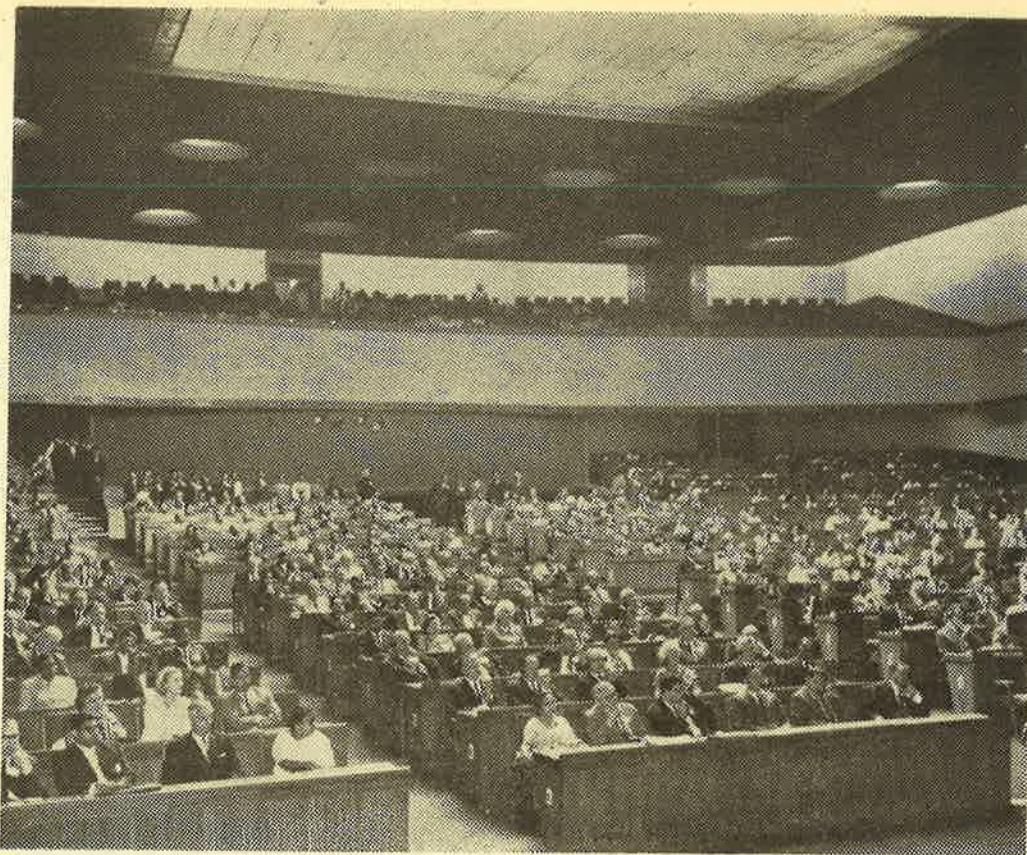
Arka kapak içi 1000 lira. İlâve renk başına 250 lira fark alınır.

A B O N E S A R T L A R I

ADİ POSTA	UCAK POSTASI
Yıllık 12 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilâve edilir.
6 aylık 6 Lira	
Sayı 1 Lira	

Açılış töreninde delegeler ve misafirler konuşmaları dinliyorlar.

(Orta grup ikinci sıradan sol başında TSE delegeleri)

VI. ISO KONGRESİ YENİ DELHI'DE TOPLANDI

GENEL KURUL, KONSEY VE TEKNİK KOMİTELERİN ÇALIŞMALARILE OLUMLU SONUÇLARA VARILDI

Her üç yılda bir toplanan ISO Kongrelerinin altıncısı Kasım ayının 9-21 günleri arasında Hindistan'ın Yeni Delhi şehrinde yapılmıştır.

Toplantıya 40 memleketin üçyüzden fazla delegesi katılmış ve ev sahipliği yapan Hindistan Enstitüsünden iki yüzden fazla izlemci çalışmalarla katılmıştır. Toplantılar milletlerarası kongreler düzenlemek üzere özel bir anlayışla planlanan «Vigyan Bhavan» in elverişli salonda yapılmıştır.

Konseyi Hindistan Cumhurbaş-

kani Yardımcısı Sayın Dr. Zakir Husain açmış ve ilk açılış celseşine Sanayi Bakanı ve Hindistan Standardları Enstitüsü Başkanı Shri T. N. Singh başkanlık etmiştir.

Standardizasyonun milletlerarası önemine ve yarattığı gelişmelere dayanan birçok konuşmaların yapıldığı bu geleneksel toplantıda Hindistan Enstitüsü Genel Müdürü Dr. Lal C. Verman'a Amerika'daki Standard Mühendisleri Birliğinin her yıl dünyada bir kişiye verilen «Standardizasyon alanında başarılı hizmet» adını taşıyan mükafatının «Leo B. Moore» altın madalyası, Birliğin Kongreye gelen mümessili Kanada delegesi tarafından yapılan bir konuşma sonunda Cumhurbaşkanı Yardımcısı eliyle ve Kongrenin büyük gösterileri arasında verilmiştir.

Açılış töreni sırasında Hindistan Standardları Enstitüsünün bu alanda başarı gösterenlerden her yıl seçilen birine verilen «K. L. Moudgil» mükafatı da Sir Jihangir Ghandy'nin yaptığı güzel takdim konuşmasından sonra yine Cumhurbaşkanı Yardımcısı tarafından değerli Hint Kimyageri Dr. Gopal Shankar Hatiangdi'ye verilmiştir.

ISO adına başkanlık kürsüsünde yer almış bulunan Başkan Viatkine,

Başkan Vekili Birlé ve Genel Sekreter St. Leger'den meydana gelen helyet adına Genel Sekreter ISO bayrağını Hint delegasyonuna takdim etmiş ve Başkan Viatkine ayrı sünlara aldığı konușmayı yaptıktan sonra törene son verilmiştir.

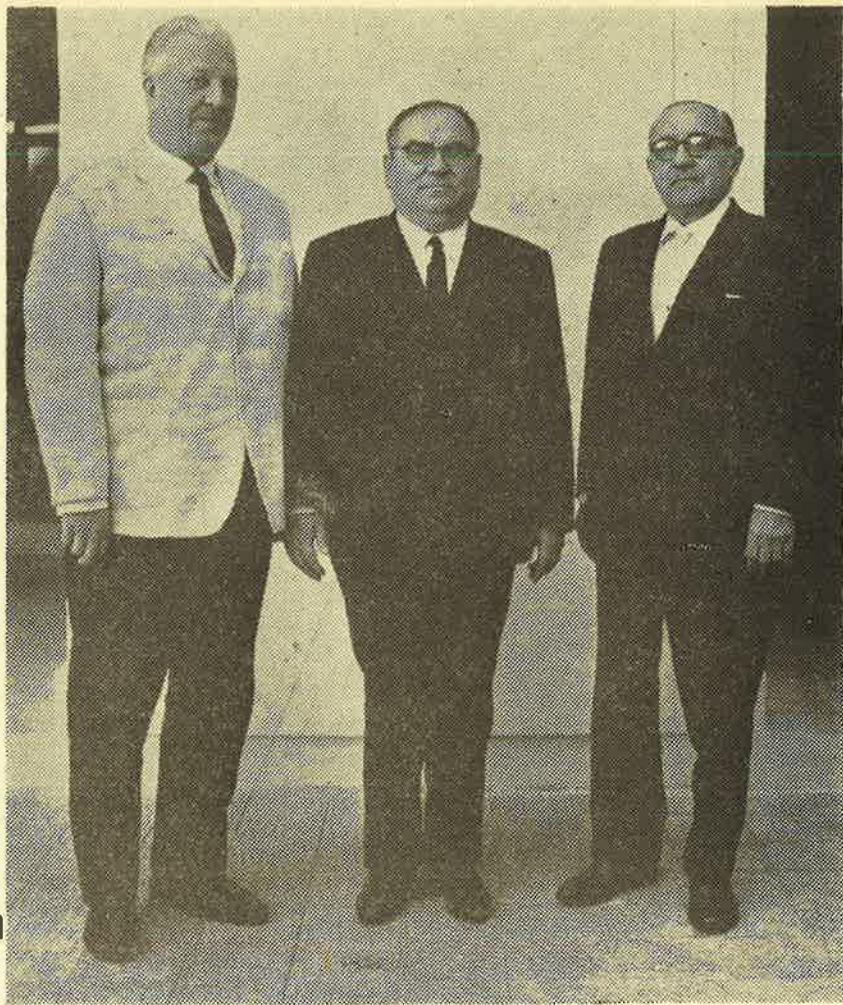
İleri yaşı dolayısıyla törene katılamayan Hindistan Cumhurbaşkanı Sayın Dr. Radhakrishnan delegeleri sarayında kabül ederek herbirine ayrı ayrı iltifatta bulunmuş ve ISO Kongresine başarılar dilemiştir.

Türk Heyeti ve TSE Başkanı Faruk Sünter Hindistan Cumhurbaşkanına saygılarını sunuyor

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Zakir Husain Yeni Delhi Büyükelçimiz ve TSE delegeleri ile bir arada

**VI. ISO GENEL
KURULU TOPLANTISI
MÜNASEBETİLE**

**ISO Başkanı
Mr. A. E. Viatkine'in
Konuşması**

ISO'nun üç başkanı bir arada (Eski Başkan Vigilius, süresi biten Viatkine
yeni Başkan J. J. Ghandy)

«Hindistan Başkan Yardımcısı, Milletlerarası Standardizasyon teşkilatı Üyeleri, Bayanlar, Bayalar.

Hepiniz Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı adına ve kendi adıma selâmlar, hoş geldiniz derim. Hepinize sağlık ve sizlere tevdi edilen asıl görevin ifasında başarılar dilerim. Bizi Yeni Delhi'ye davet etmekle gösterdiği nezaketten dolayı Hindistan Standardları Enstitüsü'ne minnettarlığımızı sunar, bu güzel şehirde en iyi çalışma şartlarını sağlamak gibi büyük çabalarını takdir ve teşekkürle karşılıram. Buradaki toplantıya katılan eski dostlarımı ve tanıdıklarımı minnet hisleriyle selâmlıyorum. ISO'dan birçok arkadaşımı burada görüyoruz. Çeşitli Teknik Komitelerde birlikte çalıştık ve Hintli arkadaşlardan birçoğu ile bu komite toplantılarında tanıştık. Onları tekrar burda görmekten büyük bir memnuniyut duyuyoruz. Ayrıca, standardizasyonun gelişmesinde olduğu kadar, ISO işlenimin geliştirilmesinde de büyük emeği olan Dr. Verman'ı birçok komite toplantılarında ve teknik gruplarda gördük; kendisini iyi tanıyoruz. Bütün milletlerarası standard kuruluşları ile, ISO üyesi bütün Erstítülere derin minnettarlığımızı belirtmek isterim. Bu millî Enstitüler, insanlığın hizmetinde, insanların dünyanın her tarafında daha iyi yaşamaları amacına yönelik çabasına çok seyler katmışlardır.

Toplantımıza katılan Birleşmiş Milletler, ECAFE temsilcilerini ve geçmişte ISO yararına üstün gayretle çalışmış olan eski dostlarımı derin bir minnetle selâmlar, toplantıının hazırlanmasında hiçbir gayreti esirgemeyen Genel Sekreterliğimize de şükranlarımı sunarım.

ISO Başkanlığına seçilen Sir Ghandy'yi de huzurunuda selâmlarım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, size de hoşgeldiniz der; özellikle Hindistan Standardları Enstitüsü'nün çabaları sayesinde bu konferansta eле alacağımız önemi büyük işleri başarı ile bitireceğimizi ümit ettiğimi dırın bir şükranla ifade etmek isterim.»

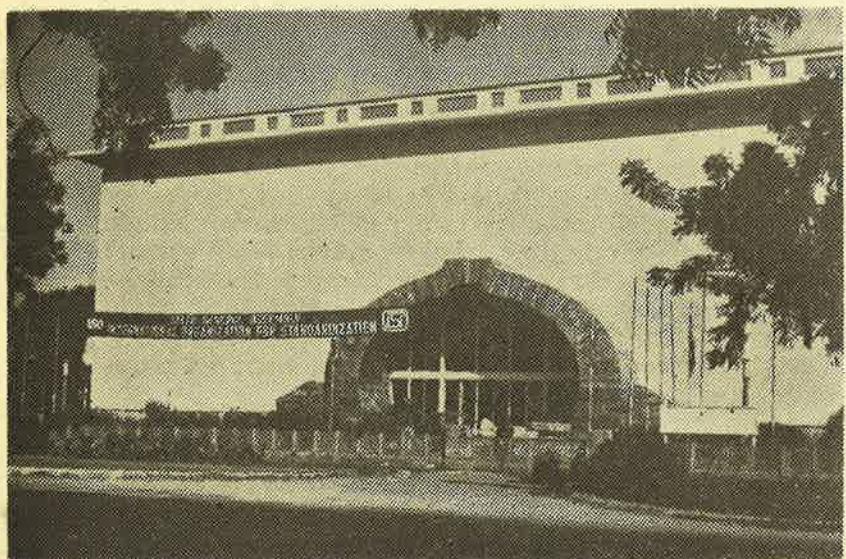

ISO Konsey ve Genel Kurulunun ortak başkanlık divanı iş başında

YENİ DELHİ TOPLANTISINDA GENEL KURUL HAREKETLİ GEÇTİ

ISO BAŞKANLIĞINA TEK ADAY J. J. GHANDY GETİRİLDİ

S. S. C. B. VE ALMANYA'NIN KONSEY ÜYELİKLERİ YENİLENDİ — BULGARİSTAN, GÜNEY AFRIKA İLE İSVİÇRE YENİ ÜYELİKLERE SEÇİLDİLER

ISO kongresi sırasında Vigyan Bhavan binasının önü

1967 ISO Kongresi Moskova'da toplanacak

ISO Genel Kurulu, 20-21 Kasım 1964 günleri Yeni Delhi'de «Vigyan Bhavan» in üçüncü katındaki anfide toplanarak çalıştı.

Toplantıya 40 memleket 97 temsilci ile katılmış ve bu memleketlerin 26 izlemcisini de çalışmalarında hazır bulunmuştur. Fas ve Yunanistan temsilcisi göndermemiş, oylarının kullanılması ile birincisi Lübnan'ı; ikincisi de Hindistan'ı görevlendirmiştir. Birleşik Arap Cumhuriyeti gibi delege göndermeyen bazı memleketler de kendilerini, Yeni Delhi'deki diplomatik misyonlarına temsil ettiirmektedirler.

Cuma günü saat tam 14,30 da Başkan Viatkine toplantıyı açtı ve Genel Sekreter'e yoklamayı yaptı. Başkanlık kürsüsünde eski Başkan Prof. E. Wegelius, Yeni Başkan

Yardımcısı Mr. Binney, Genel Sekreter Mr. St. Leger ve iki yardımcısı yer almışlardı.

Başkan Viatkine, delegelere «hos geldiniz» dedikten sonra, yaptığı bir konuşma ile başaları diledi ve 1961 yılında Helsinki'de yapılmış bulunan V. Genel Kurul zabıtaları tartışılmasız onaylandı.

Yeni gündeme geçilmeden önce, Avusturya delegesinin, Başkan seçiminin bu oturumda tamamlanması için sirada değişiklik yapılması hakkında tekli kabül olundu. Değişiklik için başka söz alan olmadıkdan, gündem kabül edildi ve sırasıyla Konsey'den gelen raporlara geçildi.

Muhabip üye, ISO'nun mali durumunu belirten Konsey raporu hakkında geniş bilgi verdi ve gelirlerin, gelişen hizmetleri karşılayamadığını, 1966 bütçesinin hazırlanması sırasında, üye memleket aidatalarının % 20 oranında artırılacağını açıkladı. Bu rapor üzerinde geniş tartışmalar yapıldı.

Sonunda 1965 Konseyinin konuya bir daha gözden geçirileceği yolunda verilen bilgi üzerine rapor ve bu noktadaki konsey kararları kabul edildi.

Teknik Komitelerin çalışma dumrumları hakkında hazırlanan raporu, Genel Sekreter Teknik Yardımcısı Mr. Rambal özetledi. Bu noktada Hollanda delegasyonu, çalışmaların hızlandırılması için Konsey kararına ekleme yapılması yolunda yazılı bir takrir verdi ve geniş açıklamalarda bulundu. Almanya, Amerika, İngiltere ve Pakistan delegelerinin bu yoldaki görüşlerini belirten uzun konuşmalarından sonra, Türk Delegesi müdahale ederek, Konsey kararının bütün bu dilekleri karşılayacak nitelikte olduğunu ve konseyce bu amaçla kurulan grubun çalışmalarını sırasında Genel Kurul'da belirtilen bu görüşlere yer vermek suretiyle konunun halledilmiş olacağını belirtmiş ve Baskandan artık bu maddenin üzerinde durulmaması için karar alınmasını rica etmiştir. Başkanın, ilgili tarafından bu yolda bir karar tasarıtı hazırlanmasını istemesinden sonra, toplantıya 15 dakika ara verilmiştir.

İkinci oturum açılıncaya, yeni ISO Başkanı seçime geçilmiştir. Bilindiği gibi ISO Başkanları, genel Kurulların toplanmasından önce, üye memleketlerin bildirdikleri adaylar arasından her üç yilda bir Genel Kurul sırasında seçilir. Bu defa, Helsinki'de Mr. Viatkine için olduğu gibi, Hindistan Standardları Enstitüsü Başkanı Yardımcısı Sir J. J. Ghandy de tek adaydı. Bu bakımdan seçim, Başkanın konuşması ve delegelerin sürekli alkışlarıyla yapıldı.

Seçimden sonra Sir J. J. Ghandy uzun bir konuşma yaparak, gelmiş geçmiş bütün ISO Başkanlarını övdü. Başkan Viatkine'in sahiyeti, çalışmaları ve sorumluluk döneminde ISO'ya kazandırdığı gelişmeler üz-

rinde dardu. Yükleniği yeni milletlerarası görevin önemini belirterek, elinden geldiği kadar, bütün gayretiyle çalışacağımı söyledi ve Genel Kurul'a teşekkür ederek konuşmasını bitirdi.

Bundan sonra, gündemin diğer maddelerine geglmiş ve ISO'nun, dünyanın muhtelif kesimlerinde çalışan milletlerarası kuruluşlarla ilişkilerini belirten raporlar görüşülmüştür. Bu görüşmeler sırasında, ISO'yu ornlarda temsil eden irtibat üyeleri açıklamalarda bulunmuşlardır. Başkaca söz alan kalmayınca bu yoldaki rapor ve konsey kararı kabul olunmuş ve ertesi gün toplantı üzere oturuma son verilmiştir.

★

21 Kasım 1964 sabahı Başkanlık Divanı bir gün önceki gibi yerini almış ve tam saat 9 da Başkan tarafından oturum açılarak gündeme devam olunmuştur.

ISO ve IEC ilişkilerinin daha da yakınlaştırılmasını öngören ve geçen yıl Aix-les-Bains'de iki kuruluş İleri gelenleri arasında yapılan ortak toplantı kararına dayanan Konsey raporu üzerine IEC Genel Sekreteri Mr. Ruppert'in Konseyde yaptığı konuşma hakkında ISO'nun İdari Genel Sekreter Yardımcısı Mr. Roger Marechal tarafından açıklamalar yapılmıştır. Bu konuda söz alan delegeler, bu çalışmalarını överecek izlediklerini belirtmişler ve bu arada Hindistan delegesi Dr. Lal C. Verman, yaklaşma gayretlerinin berleşmeye kadar gitmesi dileğinde bulunmuştur. Sonuç olarak, tutanaklara geçen bu görüşlerin işığı altında, çalışılacağı Başkanlıkça belirtildiğinden, rapor ve açıklama onaylanmıştır.

Genel Kurul'un tasvibe sunulan ve TC/73'in çalışmalarına dair olan milli ve milletlerarası standardların yapılmasıyla yoğun kuruluşların da işbirliğini öngören rapor, uzun tartışmalara yol açmış,

fakat sonunda aynen kabul edilmişdir. Okuyucularımız, bu önemli belge hakkında Yeni Delhi'de yapılan Teknik Komite çalışmalarına ayrılan süyunuzda daha geniş bilgi bulacaklardır.

Genel Kurtul Gündemi böylece tamamlandıktan sonra, Konsey'de üç yıllık süreleri bitmiş bulunan Sovyet Rusya, Almanya, Çekoslovakya, Hindistan ve Yeni Zelanda'nın yerine yeni beş üyenin seçimine geçilmişdir.

Bütün kongre süresince yoğun kulis çalışmalarına sahne olan bu konuda, seğlecekler hemen hemen kararlaştırılmış gibi idi. Nitekim, sonuçlar bu görüslü destekledi ve Sovyet Rusya ile Almanya yeniden seçildiler. Bulgaristan, Güney Afrika ilk olarak ve İsviçre de tekrar konseye üye olarak girdiler.

Seçimlerden sonra Başkan Viatkine kapanış konuşmasını yaptı ve Genel Sekreter St. Leger, Viatkine'in üç yıllık hizmetlerini dile getirerek «Helsinki'de ISA bayrağını bir önceki Baştandan alarak Prof. E. Wegelius'a vermiş ve sembolik olarak bir geçiş belirtmistim. Şimdi de ISO bayrağını, yeni seçilen Başkan Sir J. J. Ghandy'ye veriyorum» demis ve kürsüden inerek bayrağı Hindistan delegasyonunun bulunduğu yere götürüp sunmuştur. Böylece toplantı kapanmak üzere olduğu sırada, son sözü Mr. Lal C. Verman almış, delegelere teşekkür ederek iyi yolculuklar dilemiştir. Bu sırada Sovyet Delegasyonu Başkanı Mr. Boitsov söz istemiş, ev sahibi Hindistan Enstitüsüne, bütün Genel Kurul'a tercüman olduğuna emin bulunduğuunu belirterek teşekkür etmiş ve 1967 Genel Kurul'u Moskova'da toplantıya davet etmiştir.

Bu teklif alkışlarla kabul olunmuş ve üç yıl sonra Moskova'da toplantı üzere Başkan toplantıyı kapsamıştır.

TSE Başkanı ve Genel Sekreteri katıldıkları ISO toplantısında

ISO Konsey üyeleri Yeni Delhi'de bir arada

VI. ISO KONGRESİ DOLAYISILE

KONSEY ÇALIŞMALARI YENİ DELHİ'DE YAPILDI

80 Rekomandasyon kabul edildi - Beş Yeni Teknik Komite kuruldu

MR. BINNEY BAŞKAN YARDIMCILIĞINA OYBİRLİĞİ İLE SEÇİLDİ

Milletlerarası Standardizasyon ilerlemeleri gözden geçirmiş ve 80 Teşkilatı (ISO) Konseyi, Vigyan yeni ISO rekomandasyonunun tas-Bhavan, Yeni Delhi'de 16, 17 ve 18 vip edilmiş olduğu memnuniyukla an-Kasım 1964 tarihlerinde toplanmıştır.

Teşkilatın amacı; milletlerarası mal ve hizmet değişimini kolaylaştırmak ve entellektüel, biliimsel, teknolojik ve ekonomik faaliyet alanlarındaki işbirliğini artırmak için standardların gelişmesini sağlamak olacaktır.

Toplantının başkanlığını ISO Başkanı Mr. Andrei Yerofreewich Viatkine (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği), Başkan Yardımcılığına yeni seçilen Mr. H. A. R. Binney (İngiltere) ve eski Veznedar M. W. Ruggaber (İsviçre) yapmıştır.

Arjantin, Belçika, Brezilya (temsil edilmemiştir), Çekoslovakya, Danimarka, Fransa, Almanya, Macaristan, Hindistan, Yeni Zelanda, Türkiye, İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği tye teşkilatları temsilcilerinden müteşekkil olan ISO Konseyi, toplantı sırasında 1963 Haziran ayında yapılan son Konsey toplantılarından beri yürütülen işlerdeki

laşılmıştır. Rekomandasyonlar aşağıda belirtilen alanlardaki önemli mevculere ait bulunmaktadır:

Manganer madenleri, tekstil sanayii malzemesi, kağıt, paletler, borular ve boru parçaları, katı madeni akaryakıtlar, otomobiller, gemi inşaatı, boyalar, cilâ ve benzeri maddeler, makara ve kayışlar, akustik, bilyalar ve rulmanlı yataklar, elzem yağlar, sinematografi, nükleer enerji, makine aletleri, dokümantasyon, gelik, jimnastik ve spor teçhizatı, laboratuvar için cam eşya ve ilgili cihazlar, levha ve tel ölgüler.

Toplantı sırasında:

— Beş Yeni Teknik Komite kurulmuştur. Bunlar:

1. ISO/TC 113 Açık Kanallarda sıvı Akımının Ölçülmesi

2. ISO/TC 114 Zaman Ölçü Aletleri

3. ISO/TC 115 Tulumalar İçin Deney Metodları ve Kabul Deneyleri

4. ISO/TC 116 Boşluk Isıtma Cihazları Çalışma Deneyleri

5. ISO/TC 117 Sanayi Vantilâ-

(Devamı 28. sahifede)

ISO Başkan Yardımcılığına seçilen İngiliz delegesi BSI Genel Müdürü
Mr. Binney

Yiyecek Tarım Ürünleri Teknik Komitesi (TC 34) önümüzdeki toplantısını Ankara'da yapacak

ISO Yeni Delhi Kongresinde Teknik Komiteler Çalışmaları

ISO Yeni Delhi Kongresi sırasında pek çok Teknik Komiteler de ayrı ayrı toplanmış ve çalışmalarında yeni gelişmeler meydana koymuşlardır. Bunlardan başlıklarının bulunduğu sonuçları ve aldığı kararları aşağıda veriyoruz :

★ YIYECEK TARIM ÜRÜNLERİ (TC 34) TEKNİK KOMİTESİ :

Komite, 18 Kasım 1964 günü Budapeste Teknik Üniversitesi Profesörlerinden Laszlo Telegdy-Kovatz'in başkanlığında Yeni Delhi'de toplanmıştır. 16 üye ülkenin (Avustralya, Bulgaristan, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, Macaristan, Hindistan, İrlanda, Lübnan, Yeni Zelanda, Pakistan, Polonya, Türkiye, İngiltere ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği) delegasyonları, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) ve Milletlerarası Tahıl Kimyası Birliği (ICC) gözlemcileri toplantıya aktif olarak katılmışlardır. Bu toplantı, aşağıdaki Alt Komite toplantılarından sonra yapılmıştır:

SC 4 — Tahılçiler ve Baklagiller,
SC 7 — Baharat ve Çeşni Gıdaları,
SC 8 — Tenbih Edici Gıdalar.

Teknik Komite, 1962 de Paris'te yaptığı son toplantılarından beri kendisinin ve alt komiteleri ile bunlara bağlı çalışma gruplarının çalışmalarını gözden geçirmiş, ele alınan ve ilerde ele alınması düşünülen işlerin programlarını tasvip etmiştir. Başta Milletlerarası Tohum Deneme Birliği (ISTA), Milletlerarası Tahıl Kimyası Birliği (ICC), Milletlerarası Saf Tatbiki Kimya Birliği, Milletlerarası Mandralar Federasyonu (IDF), Müşterek FAO/WHO Kodeks Alimantarius Komisyonu ve Avrupa Ekonomik Konseyi olmak üzere diğer milletlerarası kuruluşlarla olan ilişkilerin memnunluk verici gelişmeleri not edilmişdir.

TC 34 ve alt komiteleri halen, birçok yiyecek tarım maddelerine ait terimler, nümunе alma ve deney metodları ile bunların spesifikasiyonları üzerinde çalışmaktadır. Alt komitelerin herbiri-

de terimlerin ve deney metodlarının tesbiti, göreceleri işler için esas; düzenleyeceklere spesifikasiyonlar bakımından ise vazgeçilemez olarak kabul edilmektedir. Özellikle baharat ve çeşni gıdaları spesifikasiyonları ile meyva ve sebzelerin depolanma kuralları, özel bir önem kazanmıştır.

8 numaralı Alt Komite toplantıında tenbih edici gıdalar alanında görüşmeler yapılmış, çay, kahve ve kakaonun standartlaştırılması ve bunlar için çalışma grupları kurularak sekreteryalıkların sırasıyla İngiltere ve Arjantin'e verilmesi uygun görülmüştür.

Komite, yiyecek tarım maddelerinde zararlı tortular meselesinin standartı hazırlanırken ISO tarafından gözönünde tutulup tutulamayıcağı ve bunun nasıl mümkün olacağını tartışmış ve TC 34'in ve alt komitelerin bu alandaki bilgileri günü gününé izleyebilmesi için konu ile uğraşan diğer milletlerarası kuruluşlarla işbirliği yapılması kararlaştırılmıştır.

TC 34 Yiyecek Tarım Maddeleri Teknik Komitesi, gelecek toplantısını 1965 sonbaharında veya 1966 ilkbaharında Ankara'da yapacak ve toplantıya Alt Komiteler de katılacaklardır.

★ STANDARDLARA UYGUNLUĞU BELİRLENEN MARKALAR (TC 73) TEKNİK KOMİTESİ :

ISO/TC 73 «Standardlara Uygunluğu Belirten Markalar» Teknik Komitesi, 13 ve 14 Kasım 1964 günleri Yeni Delhi'de toplanmıştır.

Toplantıya Fransız Normalizasyon Birliği Başkan Vekili M. Jean Birle başkanlık etmiş ve Arjantin, Avustralya, Belçika, Kore Demokrat Cumhuriyeti, Küba, Danimarka, Finlandiya, Fransa (Sekreterya olarak), Almanya, Macaristan,

Türk ve Arjantin delegeleri

Türk - Sovyet delegeleri Lal C. Verman'la beraber

Hindistan, İran, İrlanda, İsrail, Lübnan, Hollanda, Yeni Zelanda, Norveç, Pakistan, Polonya, İsviçre, Türkiye, İngiltere, Güney Afrika Birliği, Amerika Birleşik Devletleri delegasyonları ve Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu (IEC) ve Elektrik Cihazlarının Tasvibi Milletlerarası Komisyonu (CEE) gözlemcileri katılmışlardır.

Komite, daha önce başladığı standardlara uygunluğu belirten markalar ve ilgi verici etiketleme çalışmalarına devam etmiş; fakat toplantıının en önemli özelliğini, komitede temsil edilen bütün millî standard kuruluşlarının, Komite, sekreteryalığı ile başta tüketici Organizasyonları Milletlerarası Bürosu (IOCU) olmak üzere çeşitli Tüketicilerin Organizasyonların kurmuş oldukları işbirliğine gösterdikleri ilgi teşkil etmiştir. Standardlaşdırma işleri ile ilgilenenlerin, üretici ile tüketici arasındaki ilişkilerin sağlam ve rasyonel bir esasa bağlanması gereğini ve tüketicilerin ihtiyaçları karşılanırken, gerek millî standard kuruluşlarının, gerek ISO'nun bu noktayı göz önünde tutmaları gerektiğini benimsemiş oldukları anlaşılmıştır.

Komitede, çalışma alanını genişletecek, tüketiciye verilecek bilgilerin, standardlara uygunluğu belirten markalar, ilgi verici etiketleme ve karsıtlı deneyler gibi metodlarla takviye edilmesi kararlaştırılmıştır.

Bununla ilgili olarak asıl idare organı olan ISO Konseyi, aşağıdaki deklarasyonu tüketici kuruluşlarına göndermeye karar vermiştir :

1) ISO üyelerine, kendi memleketlerindeki tüketici kuruluşlarıyla yakın işbirliği halinde çalışmaları ve özellikle tüketim maddelerinin deney metodu alanın bu kuruluşlara kendi prosedürleri ve tecrübelerine dayanarak gerekli yardımalar yapmaları tavsiye olunur.

2) ISO, tüketicileri ilgilendiren herhangi bir teknik ISO toplantısından önce, üye kuruluşların, tüketici organizasyonları temsilcilerinin de çalışmalarına katılmalarını sağlamalarını ve onları, millî delegasyonların teşkilinde işbirliğine davet etmelerini tavsiye eder.

3) ISO, standardlaşmanın gerek tüketici, gerekse üreticinin çıkarları göz önünde tutularak geliştirildiğine inanılmasını arzulamaktadır. Tüketicileri temsil eden kuruluşlar veya diğer kullanıcılarla, bu konunun bütün problemlerini görüşmeye hazırdır ve özellikle ISO/TC 73 numaralı Komiteyi bu organizasyonlarla bağlar kurmaya davet eder.

ISO/TC 73 numaralı Komitenin Yeni Delhi'de yaptığı bu toplantı, organizasyon mükemmel-

lığı ve Hindistan Standardları Enstitüsü'nün delegeleri karşısındaki nezaket ve büyük ilgi dolayısıyla bütün delegelerin gözünde ayrı bir önem kazanmıştır.

★ MANGANEZ CEVHERİ (TC/65) TEKNİK KOMİTESİ :

Manganez Cevheri Nümune Alma Metodlarına ait ISO teklif tasarısının, «Vagonlara Yüklenmemiş Cevherden Nümune Alımı» bölümü (Kısim II), Manganez Cevheri Teknik Komitesinin 12 Kasım 1964 tarihinde Yeni Delhi'de yapılan beşinci toplantıda görüşülmüştür. Manganez cevheri bakımından daha rasyonel ve ekonomik nümune alma usullerinin meydana konmasında tasarıının büyük yardımı olacaktır. Komite, nümune alınan manganezin özelliğin hakkında daha güvenilir sonuçlara varılabilmesi için nümunelelerin mümkün olduğu oranda hareket halindeki cevherlerden alınması konusunda anlaşmaya varmıştır. Ayrıca, hareket halindeki cevherden nümune alma mümkün olmadığı hallerde belirli bir yerde duran cevherden nümune alınabileceği de kararlaştırılmıştır. Vagonlara yükülü manganez cevherinden nümune alınması konusundaki rekommendasyonun birinci kısmı daha önce yayınlanmıştır.

Kısim II. deki rekommendasyonlar, vagonlara yükülü olanların dışında diğer bütün manganez cevherlerine uygulanabilecektir. Toplantıda alınan kararlarım işığı altında bu konuda ikinci bir teklif tasarısı hazırlanması uygun görülmüştür. Manganez cevherinin dünya ölçüsünde ticaret konusu olması karşısında bu komiteye düşen görev çok önem kazanmıştır.

Toplantıya Hindistan Standardları Enstitüsünden Dr. A. N. Ghosh başkanlık etmiş, sekiz ülkeden 21 delege katılmıştır. Komitenin sekreteryalığını Sovyet Rusya yapmaktadır.

★ CELİK (T/17) TEKNİK KOMİTESİNİN YAPI CELİK PROFİLLERİ ÇALIŞMA GRUBU :

TC/17 No. 1. Teknik Komitenin 8 No. 1. Çalışma Grubu, üçüncü toplantısını 9 - 12 Kasım 1964 tarihlerinde Yeni Delhi'de yapmıştır. Bombya Batı Demiryolu Genel Müdürü Mr. O. S. Hurthy'nin başkanlık ettiği toplantıya 11 ülkeyden 28 delege katılmış ve iki ülkenin de gözlemci hazır bulunmuştur.

TC/17 Çelik Teknik Komitesine, gerekli çalışma yapılması için sunulacak eşit köşebent ve eşit olmayan köşebentlerle ilgili teklif tasarıları çalışma grubu tarafından tasvip edilmiştir. Potrellere ait teklif tasarıları da görülmüştür.

Çalışma Grubu bundan başka, teklif tasarılarında toleransların ve boyutların tasrih edilmesi işini de çalışma konusu yapmayı kararlaştırılmıştır.

Halen kullanılmakta olan profilleri rasyonalize edebilmek için, işe yuvarlak, dörtköşe ve yassi demirlerden başlamak ve standard boyutlar için ISO rekommendasyonu formülü etme uygun görülmüştür.

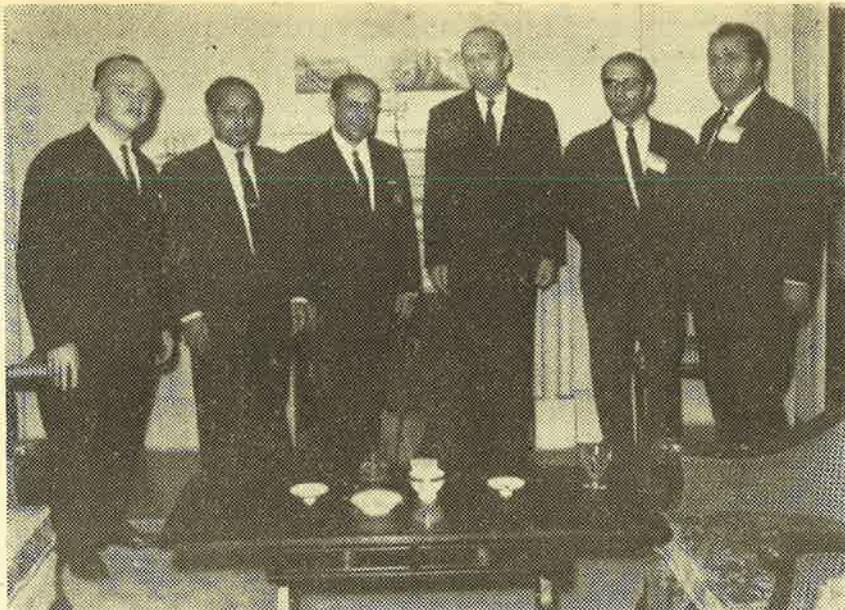
Bu Çalışma Grubu, Hindistan'ın teşebbüsü ile kurulmuştur ve sekreteryalığı Hindistan yapmaktadır.

★ MADENSEL KATI YAKITLAR (TC/27) TEKNİK KOMİTESİ :

ISO/TC 27'nin 9 - 12 Kasım tarihleri arasında Yeni Delhi'de yaptığı yedinci toplantıda en (Devamı 28. sahifede)

Lal C. Verman, Sünter ve İsfendiyar

Türk - İran ve Pakistan delegeleri, Türkiye'nin Yeni Delhi Büyükelçisi Sayın Seyfullah Esin'le (Soldan sağa : V. İskendiyar, M. R. Chowdhury (Pakistan), F. A. Sünter, Büyükelçi Esin, Taslimi ve R. Shayegan (Iran)

TÜRKİYE - PAKİSTAN - İRAN ENSTITÜLERİ ARASINDA İŞBİRLİĞİ KURULUYOR

ISO TOPLANTILARINA KATILAN ÜÇ MEMLEKET DELEGELERİ BU YOLDA GÖRÜŞ BİRLİĞİNE VARDILAR

ISO Kongresine katılan Türkiye - Pakistan - İran delegeleri memleketleri arasındaki silü ticari ve kültürel bağları gözönünde tutarak standardizasyon alanında da ortak problemlerini çözümleyecek bir işbirliğine varmadı fayda olduğunu görmüşler ve bunu gerçekleştirebilmek için tutulacak yolu aralarında yaptıkları toplantılarında incelemişlerdi.

Yeni Delhi Büyükelçimiz Sayın Seyfullah Esin bu hareketi öğrenince İran ve Pakistan'ın Yeni Delhi'deki Büyükelçileriyle üç delegasyonu bir araya getiren bir toplantı terteipleri ve burada, daha önceki delegeler arası çalışmalarında varılan sonuçlar gözden geçirilmiştir.

Standardlarda ortak hükümlere varmak, birbirlerinin seminar ve kurslarına katılmak, standardizasyon alanında yardımlaşmak gibi amaçları gerçekleştirmek için sürekli temaslar sağlamak üzere hazırlanan bir ön tasarıının her üç memleket delegelerince hükümlerine sunulması ve bu seviyede bir karara varıldıktan sonra uygulamaya geçilmesi öngörlülmüştür.

Ayrıca Türk delegasyonu, yurda dönerken İran Enstitüsüyle temasla dâvet olunmuş ve TSE Başkanı Faruk A. Sünter ile Genel Sekreter Veliid İsfendiyar'dan meydana gelen heyetimiz bu daveti ka-

bul ederek Tahran'a gitmişlerdir. Dergimiz basılırken TSE Heyeti Tahran'da temaslarına devam etmekte idi.

Standard, üç kardeş memleket arasında kurulmasına çalışan bu faydalı işbirliğinin bir an önce gerçekleşmesini diler.

Yeni Delhi Büyükelçimiz ISO Kongresi Delegeleri Şerefine Bir Toplantı Terteipleri

**TOPLANTIYA HİNDİSTAN
C. BAŞKANI YARDIMCISI
SAYIN DR. ZAKİR HÜSAIN
DE ŞEREF VERDİ**

Yeni Delhi Büyükelçimiz Sayın Seyfullah Esin, ISO Kongresine katılan TSE delegelerini, mahalli erkân ve kordiplomatîge tanıtmak üzere 18 Kasım 1964 Çarşamba günü saat 18.00 - 20.00 arası, ikametgâhlarında bir kokteyl parti terteiplemiştir.

Dâvetliler arasında Hindistan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Dr. Zakir Husain, Büyükelçiler, Sanayi Bakanlığı ve başta Dr. Lal C. Verma olduğu halde Hindistan Standardları Enstitüsü ileri gelenleri ISO toplantılarına katılan her memleket heyeti başkan ve genel müdürleri, eşleri ile birlikte bulunmaktadırlar.

Memleketimiz ve TSE hakkında hemen bütün dünyaya bilgi verilmesini sağlıyan bu toplantı, Kongre süresince yapılan benzerleri arasında özel bir yer almıştır.

Başkan seçildikten sonra Sir J. J. Ghandy, TSE Başkanı ile Genel Sekreteri arasında

Yiyecek Tarım Ürünleri Teknik Komitesi (TC 34) önümüzdeki toplantısını Ankara'da yapacak

(Başterafta 26. sayfada)

Önemli konuya, 10 ve 11 numaralı Çalışma Gruplarının, kömürü ölçübilme deneyi ve boyut analizleri üzerindeki çalışmaları olmuştur. Toplantıya İngiltere'den Mr. D. Flint başkanlık etmiş ve 10 ülkeyden 28 delege katılmıştır.

Komite ayrıca, kömürün hazırlanması, kahverengi kömürler ve linyit, kül ve nem, nümune alma, kok ve oksijen konularında çalışan ait komite ve çalışma grupları tarafından son 3 yıl içinde yapılan çalışmaları gözden geçirmiştir.

Hindistan'da ilk defa toplantılmaktadır. Büyüktür bir kömür ve kok üreticisi olan Hindistan, bu Komitenin kömür ve kok ile ilgili nümune alma metodları ve deneyleri bakımından kaydedeceği ilerlemelerle yakından ilgilennedir.

★ SAÇ KALINLIKLARI VE TEL ÇAPLARI (TC/62) TEKNİK KOMİTESİ :

Saç ve tellerin kalınlıklarına ait metrik ölçüleri gösteren ISO rekomandasyonu, 62 No. lu Teknik Komitenin 9 - 10 Kasım 1964 tarihlerinde Yeni Delhi'de yaptığı toplantıda son şeklini almıştır. Bu rekomandasyonun amacı saç ve tellerin kalınlıkları için, milimetre olmak üzere, esas bir ölçü sistemi belirtmektedir. Halen kullanılmakta olan ölçülerin çoğluğundan ve her endüstri kolunda bu sistemlerin farkı amaçlarla kullanılması yüzünden saç levhalarnın kalınlıklarının testinde birçok güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Toplantıya Norveç Standardları Enstitüsü eski başkanı Mr. K. Heiberg başkanlık etmiş ve 8 ülkeyden 20 delege katılmıştır.

★ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ (TC/12) TEKNİK KOMİTESİ :

ISO/TC 12 Teknik Komitesinin 1 numaralı «Değerlerin bir ünite sisteminden diğerine tahvilie ait usuller» Alt Komitesi, ISI Direktörü Dr. Lal C. Verman'ın başkanlığında, 9 - 10 Kasım günleri Yeni Delhi'de toplantılmıştır.

Alt Komite, çalışmalarını fiziksel miktarların sayı değerlerinin bir ünite sisteminden diğerine tahvili ile ilk değerlerinin doğruluklarının tahvil edildikleri değerlerde muhafaza edilmesi ile ilgili genel usullerin standartlaştırılmasına inisiatif etirmeyi kabul ettimiştir.

Toplantıda değerlerin tahvili konusundaki ISO teklif tasarısının, «IS : 787 - 1956 değerlerin tahvili için kılavuz» adlı Hindistan standardına istinad ettirilmesi ve tasarımının çeşitli problemleri açıklayan ve dokümanı kolay anlaşılır, eğitim bakımından faydalı kılacak prensip ve açıklamaları İhtiya etmesi karar altına alınmıştır.

1963 de kurulan bu Alt Komitenin Sekreterliğini Hindistan yapmaktadır. Büttün dünyanın metrik sisteme yönelmesi karşısında bu Komiteye verilen görev de gittikçe önem kazanmaktadır.

★ VİDA PROFİLLERİ (TC/1) TEKNİK KOMİTESİ :

10 - 12 Kasım 1964 tarihleri arasında yapılan ISO/TC 1 toplantılarında ISO'nun Metrik Vida Profillerine ait tolerans sistemleriyle ilgili rekamdasyonuna son şekil verilmiştir. Böylece bütün dünyada aynı sisteme uygun olarak vida yapımına yol açılmış olmaktadır.

R 68 vida profilleri hakkındaki ISO rekamdasyonunu tâdîl etmek üzere yeni bir Milletlerarası Çalışma Grubu teşkil edilmiş bulunmaktadır.

Ayrıca ISO/TC 2 Teknik Komitesi ile işbirliği yapılarak vida profillerinin kuvveti de inceleneciktir. TC 1 in bu toplantıda İsveç Standardları Enstitüsünden Mr. Allan Roslin'un başkanlığında 78 delege hazır bulunmuştur. Komitenin Sekreterliğini İsveç yapmaktadır.

Bunlardan başka çeşitli Konsey Alt Komiteleri (STACO, PLACO, DEVCO, FINCO, DICO, EDCO) de toplantımlar ve kararları Konseye sunmuşlardır. Konsev ve Genel Kurul'a ayırdığımız sütlarda bu konulara dokunulduğundan burada ayrıca bahsedilmemiştir. Bu arada Teknik Komiteler arasındaki koordinasyon grupları da çalışmalar yapmışlardır. Aşağıda, «Madenlerin Mekanik Testleri» ile uğraşan ISO/METESCO Komitesinin toplantısununu sunuyoruz:

ISO'nun çeşitli Teknik Komiteleri tarafından formüle edilmiş olan metallerin mekanik usullerle teste tabi tutulmasına ait rekamdasyonların nasıl bir araya getirileceği konusu METESCO Komitesinin 13 Kasım 1964 tarihli toplantıda görüşülmüştür. Toplantıda, ilgili bütün Teknik Komitelerin, metallerin testleri için tavsiye ettikleri çeşitli metodların birleştirilmesine karar verilmiştir. METESCO, bundan başka, Komitenin daha etkili çalışabilmesi için çeşitli Teknik Komiteler tarafından hazırlanan tasarırların en kısa zamanda Komiteye sevk edilmesi gerektiğiğini tesbit etmiştir. Bunun yapılabilmesi için tasarırların son şeklini almış olmasına lüzum bulunmadığını da işaret etmiştir.

ISO/METESCO'nun bu toplantıda İngiliz Standardları Enstitüsü'nden Mr. G. Weston başkanlık etmiştir. İngiltere Komitenin Sekreterliğini yapmaktadır.

Konsey Çalışmaları Yeni Delhi'de Yapıldı

(Başterafta 24. sahfada)

törleri Deney Metodları

Bu Teknik Komitelerin yanında BATCO adı altında tarihlerin yazılımasında standardizasyona ait yeni bir Koordinasyon Komitesi de teşkil edilmiştir.

Milletlerarası Ektektroteknik Komisyonu Genel Sekreteri Mr. L. Ruppert ISO/IEC ilişkileri hakkında bir rapor sunmuştur.

ISO/UN İrtibat Başkanı Mr. Gay, 1965 yılı Eylül ayında Kopenhag'da UN ile ISO'nun birlikte yapacakları standardizasyon semineri hakkında bir rapor sunmuştur.

Birleşmiş Milletler Temsilcisi Mr. R. C. Desai, standardizasyonun bütün dünyaya yayılması ve özellikle ayrı ayrı memleketlerde standardizasyonun geliştirilmesi bakımından kendi teşkilâtının ISO'ya yapabileceğini yardımcıları açıklamış ve Konsey bunları memnuniyetle not etmiştir.

Konsey, bundan başka müstehlik teşkilâtlarının standardizasyona karşı gittikçe artan ilgisini not etmiş ve üyelerin bu teşkilâtlarla milli seviyede daha yakın ilişkiler kurabilmeleri için almalari gereken kararlar hakkında tavsiyelerde bulunmayı kararlaştırmıştır.

Konsey, 1963 yılına kadar Konseyin duayeni olan Mr. Ing. General P. Salmon'a karşı standardizasyon alanındaki çalışmaları ve ISO'daki faaliyetleri dolayısıyla duyulan dostluk ve takdir hislerinin belirtilmesi hususunda özel bir karar almıştır.

ISO Konseyinin bu dönemde aldığı karar sayısı 53 olup bunların hepsi sonradan Genel Kurulca da onaylanmıştır.

Bundan sonraki Konsey toplantıları 1965 ortalarına doğru Cenevre'de yapılacaktır.

SUMMARY OF CONTENTS

NEW OUTLOOK BORN AT THE ISO GENERAL ASSEMBLY IN NEW DELHI

p. 3

Every three years representatives of national standards institutions of the five continents of the world come together in a capital city previously agreed upon.

Since its establishment, TSE has been present at every congress. The Turkish flag was hoisted in Stockholm in 1955, in Harrowgate (England) in 1958 and in Helsinki in 1961. This year, Turkey participated in the General Assembly in New Delhi not only as a member country but also as one of the 14 countries of the Council.

On the occasion of the ISO General Assembly, the ISO Council and some technical committees held meetings. For this reason the number of delegates participating in the General Assembly is high; for instance, more than 300 foreign and 200 Indian delegates participated in the General Assembly held in New Delhi this year.

When one thinks of the distances between New Delhi and America, Australia, New Zealand, Europe and Asia, it is easy to realize the worldwide importance attached to this event. This year flags of 40 nations were hoisted in New Delhi.

The New Delhi Assembly was different from all the previous ones. The atmosphere in the Council spread to the General Assembly and, while taking care of the normal work of ISO, much thought was given to the future of this organization. Many delegates stated that standardization was developing at a great speed in their countries and requested ISO to adopt methods to obtain quick results in preparing standards.

The Central Office of ISO is situated in Geneva, but standardization work is not carried out there. National institutions create technical committees for each product and take upon themselves the Secretariat of these committees. Consequently discussions are not confined to ISO only but take place in the national committees dealing with such matters.

At these meetings such problems as not receiving replies from member countries to queries put forward by the countries who act as the secretariats of technical committees, speeding up of printing and publishing of draft Recommendations for which the ISO centre acts as intermediary, increasing facilities to expedite work and establishing new staff positions were discussed and solutions were sought.

It was agreed finally to create a committee of three to study all these problems and prepare a report on the measures to be taken to expedite preparation, acceptance and publication of ISO Recommendations before the next Council meeting in July 1965.

Special importance should be attached to this action which foresees a reorganization of ISO.

This implies how widespread is the wish to make more standards in a shorter time and to arrive at international standards. Secondly, the discussions in which England, the U.S.A., Germany, France, Soviet Russia and India, founders of ISO, took part indicate the desire for «improvement through self criticism.»

It is almost 20 years ago since ISO was created. During this period many changes have occurred in the policies of world trade, industry and economy, the number of countries wishing to develop has increased and countries which have won their independence have immediately directed their efforts towards standardization.

Reform in the ISO — the centre of strength of world standardization — is believed to be the best way by those who think that economic development not founded on standardization cannot succeed.

A deep-rooted desire for reform to the extent of uniting ISO with IEC as expressed by the Indian delegate is an indication that the three-year term of office Sir J. J. Ghandy will be a period of new efforts and reorganization of ISO.

AHMET CEMİL CONK

p. 7

Ahmet Cemil Conk is the son of late General Cemil Conk. He was born in Istanbul in 1905.

After graduating from Robert College in Istanbul he attended the Law School of the Istanbul University in Istanbul. His first job after graduating in 1933 was to teach English in several schools.

In the meantime he was appointed to the Export Office at the Ministry of Economy and Commerce. After completing

his military service in 1936, he was appointed to Rio de Janeiro as commercial attaché.

He returned to Turkey in 1938 and became counsellor of Turkoffee (Overseas Trade Department) in Istanbul and Ankara. He later became Vice President of the Foreign Trade Department and was then appointed as the Director of the Trade Office.

In 1946 he was sent to New York as the Commercial Counsellor. After he came back he worked at the Ministry of Economy and Commerce and also was placed in charge of the National Protection Office.

While he was the General Director of Industry he joined in the efforts to bring Mr. Olle Sturen to Turkey to establish the Turkish Standards Institution. After the Institution was established he was made the Vice President of the Board of Directors. He held this position for a year, but had to leave due to his many other occupations.

In 1957 he was appointed as the President of the Industry Division of the newly established Ministry of Industry.

In 1962 he was appointed as the Counsellor of the Agricultural Bank and in 1963 he was appointed as the General Director of the Petrol Office. Since 1964 he is a member of the Board of Directors of Etibank.

FUAD ARUN

p. 7

He was born in Istanbul in 1909. He graduated from the School of Economics and Commerce, and became a government official in 1929. In 1939 he was appointed as the Export Controller of the Ministry of Economy. From then on he continued to hold important positions in various departments.

During this time he was involved in the implementation, revision and preparation of standards regulations. In 1952 he was sent to Vienna on official duty. During his years in Europe he studied standardization in Austria, Germany, France, Switzerland and Italy.

Fuad Arun was elected to TSE's General Assembly as the representative of the Ministry of Commerce. He also became the honorary auditor of TSE. Since then he has served the cause of standardization in cooperation with TSE.

Upon his appointment to the Council of State in 1961 he had to relinquish his connection with TSE. He is still a member of the Council of State.

TSE DELEGATION IN IRAN

p. 8

The TSE delegation to the ISO General Assembly, comprising President Faruk A. Sünter and Secretary General Velid İsfendiyar, and which left Ankara on 7th November 1964, is visiting the Iranian Standards Institution on its way back to Turkey.

TSE LABORATORIES

p. 8

The TSE laboratories are nearing completion. Many instruments and equipment required for the Chemistry and Food Technology laboratories have recently been installed.

TSE TO PARTICIPATE IN OECD WORK RELATING TO CANNED FISH

p. 8

A meeting has been arranged by OECD in Paris from 29 November - 2 December 1964 with a view to establishing the principles of standardization for completely and partly canned fish which will be implemented in all the countries of Europe.

Our country being a member of OECD was invited to attend the meeting and TSE sent fish expert Dr. Muzaffer Özay to represent Turkey.

Any work connected with the fishing industry, a field expected to help in Turkey's development to a vast degree, is considered of importance by Turkey.

THE OLLE STURENS IN ANKARA

p. 9

On their way to India, Mr and Mrs. Olle Sturen were the guests of TSE in Ankara for three days. Mr. Sturen is the Director of the Swedish Standards Institution and an honorary member of TSE.

At a cocktail party given at TSE in his honor, he met TSE personnel.

The next day, Mr. Sturen gave a talk on the subject of «Standardization - New Aspects of an Old Idea». The distinguished audience was composed of representatives of

Ministries, other government institutions, professional organizations, universities, academic institutions and the private sector as well as members of TSE's General Council, Technical Council, Boards of Directors and Auditors and Preparatory Groups. A cocktail party followed the talk.

Mr. Olle Sturen and his wife left for India on 7 November 1964 together with the TSE delegation to the ISO General Assembly.

LOVE FROM CENTRAL ASIA

p. 11

To the question can man be standardized my answer, after seeing the Soviet man will be «Yes, but...».

Last year I participated as Turkey's representative in a seminar arranged by the United Nations in Tashkent. It was a great opportunity for me to see the earth from where our ancestors migrated. It is now a Soviet Republic.

The Uzbek people speak a language similar to Turkish and look very happy to meet a Turk. The streets of Tashkent and Samarkand resemble streets of Turkish towns.

The Central Asians are working hard for the development of their country. They appear to attach great importance to science and technique.

As to Soviet man, he has some standard characteristics. Their way of eating and drinking are similar to what they eat and drink. Their mannerisms are the same. They are slow moving, as if they have no destination or anywhere to go. In short, it is difficult to identify individuals. You get the feeling that they are mass produced.

Their ideas are similar too. Any idea you hear in Tashkent is echoed in Moscow. It is no wonder that every one listens to the same radio station.

They told me that a man from Uzbek has one difference from the Soviet man. It seems an Uzbek man still feels nostalgia towards owning a piece of land.

PLACE OF MEAT IN TURKISH ECONOMY

p. 12

In the seminar on the above subject held in the Istanbul Municipality Building, representatives of the concerned ministries, universities, semi-governmental institutions, Union of Chambers of Turkey, IGEME and TSE as well as growers, butchers, industrialists and exporters participated.

Various problems were discussed at the seminar. In conclusion it was agreed that loan facilities to growers should be improved, the new feed factories should work at full capacity, existing pastures should be improved. Animal Breeding Training Centres should be set up in regions occupied with animal husbandry, breeding stock should be distributed to breeders at lower prices and under more favourable conditions.

In the meantime, the seminar agreed that standards were required for meat products.

STANDARDS AND STATE PURCHASES

p. 13

The state makes many purchases. State purchases are no simple matter. The purchasing agent has to find what he is looking for, to inspect it, determine its quality and study all its physical characteristics. Unless standards exist for the products to be purchased, specifications are prepared to facilitate large purchases. For this reason, standards are very important from the view point of state purchases.

As is known, specifications are documents in which technical requirements for products and services are indicated clearly. Specifications are generally prepared on the basis of definitions, drawings, models and standards.

Standards are documents indicating the cheapest and most suitable quality. They play an important part in procurement of spare parts required for state-owned equipment. The suppliers also feel confidence in submitting quotations for standard products. Standards eliminate causes of dispute.

In state purchases three types of standards are used. They are (a) standards for material, (b) standards for inspection and (c) engineering standards.

STANDARD FOR HOUSEHOLD REFRIGERATORS

p. 14-15

The standard for household refrigerators which has been under study since 1962 has finally been accepted by the Technical Council. This is the first TSE standard which has as its subject a complete entity made up of a variety of parts. Use was made of several foreign standards in the preparation of this standard. After the draft prepared was submitted to the Electric Preparatory Group, it was considered necessary to obtain the views and comments of the domestic refrigerator manufacturers as well as pertinent organizations and institutions among which may be counted the universities and ministries concerned.

The standard covers household refrigerators and deep freezers the net volumes of which are below 350 liters.

For our country only one class of refrigerators suitable for an environmental temperature of 43°C is taken into consideration.

The draft contains provisions for:

- a) calculation procedures for sizes, areas and volumes of the refrigerators;
- b) necessary electrical and mechanical safety devices;
- c) durability in respect to electric cycles and minimum durability in respect to mechanical structure;
- d) testing of functioning of the refrigerators and testing of manufacturing during the phase of manufacture.

Besides the above, the draft standards cover provisions for testing of tightness of doors, adequacy of insulation layer loading of shelves, ice-making capacity, period of actual working of the motor during 24 hours, etc.

The standard recognizes the freedom of the manufacturer as to the external design of the refrigerators.

STANDARD FOR TURNING TOOLS

p. 16-17

The article gives technical information about the standard for turning tools.

NETHERLANDS STANDARDS INSTITUTE

p. 19

After World War I, and in view of the shortage of labour and raw materials as well as the need for interchangeable spare parts, the idea of standardization gained strength and in 1916 the industrial and commercial circles, in cooperation with the Royal Institute of Engineers set up a committee in order to coordinate activities and efforts in the field of standardization. The statute of this committee, the abbreviated name of which is «HCNN» and which is still one of the principal committees concerned with standardization, was reinforced with the Foundation for Standardization in the Netherlands, established in 1919. In 1959 the Statute was revised and the committee took its present form.

Anyone can be a member of the Institute. Membership is divided into three categories: (a) Public authorities and municipalities, (b) private enterprises, industrial, commercial and academic institutions, and (c) private persons. The present membership amounts to 2000. Contributions from members in the second category are received proportionately to the number of personnel employed and the units in each of such institutions.

The income of the Institute is constituted by a government subsidy and the contributions of the members.

The Institute's highest organ is its General Assembly, composed of 30 to 40 members of high standing in academic, technical, economic, and social fields. Between 8 to 12 members are appointed by the government. The General Assembly elects a Board of Directors from among itself, as well as a Standardization Council from outside.

The work of the institute is carried out in free cooperation with various experts and representatives. The work of the Technical Committees is studied by the Secretariat and the editing of the draft standards is carried out by the Internal Publication Committee. The Institute has so far completed 1800 standards.

The label of the Institute is «NEN» and any manufacturer can use this label to show that his product conforms with the standard made by the Institute.

THE SIXTH ISO GENERAL ASSEMBLY HELD IN NEW DELHI

p. 20

The sixth ISO General Assembly, held every three years, took place in New Delhi, India, on 9-21 November 1964.

More than 300 delegates from 40 countries and more than 200 observers from the Indian Standards Institution attended the meetings which were held in «Vigyan Bhavan» arranged purposely and with special care for international congresses.

The opening speech was made by the Indian Vice-President Dr. Zakir Hussain. In the chair of the opening session was Mr. Shri T.N. Singh, the Minister of Industry and the President of the Indian Standards Institution.

In this traditional session, during which many interesting speeches were made on the importance and progress stimulated by international standardization, Dr. Lal C. Verman, the General Manager of the Indian Standards Institution, was awarded the gold «Les B Moore» medal for his outstanding services in the field of standardization.

The «K.L. Moudgil» award of the Indian Standards Institution was given to the valuable Indian Chemist Dr. Gopal Shankar Hattiangdi.

The ISO flag was presented to the Indian Delegation by the Secretary General of ISO in the name of the ISO delegation comprised of President Viatkine, Vice-President Birlé and Secretary General St Leger.

After President Viatkine's closing speech, the ceremonies ended.

India's President Dr. S. Radhakrishnan, who was unable to attend the ceremonies, received the delegates in his palace and greeted each one of them with great cordiality and wished success to ISO's General Assembly.

SPEECH BY ISO PRESIDENT, Mr. A.E. VIATKINE p. 21

Vice-President of India, Members of International Organization for Standardization. Ladies and Gentlemen :

It is a great pleasure for me to welcome you on behalf of the International Organization for Standardization and to welcome you on my own behalf. I should like to wish all of you the best of health and success in the noble endeavour are called upon to perform. We are grateful to the Indian Standards Institution for having been so kind to extend this invitation to us to New Delhi and we thank you for the enormous task you have performed in bringing about the best conditions for us to work in this beautiful city. It is with emotions and feelings of gratitude that I would like to greet my old friends and acquaintances who are participating in the present session. We see many of our friends from ISO here. We have been working at many technological committees and we have seen many of our Indian friends at these committee meetings. It is very nice to see them again here. I would also like to welcome Dr. Verman who has done so much for the development of standardization in India and also for the development of the work of ISO. We have seen Dr. Verman at many committee meetings and technical groups. We know him well. I should like to express our deep gratitude to all the international standards organizations and institutions that are members of ISO. These national institutes also contributed greatly towards the task in the service of mankind to help people live better everywhere in the world.

I would like to thank the United Nations and ECAFE representatives who are present here at our meeting. I should also like to pay tribute to our General Secretary who has spared no efforts in preparing for the present session. It is also with deep gratitude that I would like to welcome our old friends who have worked so much in the past for the benefit of ISO.

Let me say a few words of welcome to PRESIDENT DESIGNATE OF ISO, Sir Ghandy. Mr. Vice-President, it is a great pleasure for me to welcome you here and express the hope that thanks largely to the effort of ISI we should be able to cope successfully with the enormous task that lies before us at this Conference.

SATISFACTORY CONCLUSIONS REACHED AT ISO GENERAL ASSEMBLY MEETINGS p. 22-23

The General Assembly of ISO convened in New Delhi on 20-21 November 1964

Forty countries participated in the meeting with 97 representatives. In addition, 26 observers of these countries were present. Morocco and Greece did not send representatives and delegated their rights to vote to the Lebanon and India respectively. Some countries, like the United Arab Republic, were represented by their diplomatic missions in India.

On Friday, President Viatkine opened the session at 2:30 p.m. The Secretary General read the roll call. The previous president Prof. E. Wegelius, the new Vice-President Mr. Binney and the Secretary General Mr. St Leger presided the meeting.

After the opening speech of President Viatkine, the minutes of the Assembly held in Helsinki in 1961 were accepted without discussion.

After this the agenda was approved. This was followed by the discussion of the reports from the Council.

The report on the financial situation of ISO was the cause of lengthy discussions, as the accountant member declared that the income of ISO was not sufficient to meet the expanding services of the organization and that the contributions of member countries had to be increased by 20 percent for the 1966 budget. It was finally agreed that the Council of 1965 should review this question once more.

Mr. Rambel, the technical assistant of the Secretary General, summarized the reports of the technical committees

At this point it was proposed in writing that an annex be added to the Council decision to speed up work. After lengthy talks by delegates of Germany, U.S., England and

Pakistan on this point, the Turkish delegate intervened and stated that the Council decision was sufficient to cover this point and that the problem would be solved by including the views expressed at the General Assembly group formed by the Council for this purpose and requested to have these discussions terminated. The President asked those concerned to prepare a draft for a decision in this way and the meeting was adjourned for 15 minutes.

When the meeting was resumed, the next item was the election of the ISO President, Sir J.J. Ghandy, Vice-President of the Indian Standards Institution, was the sole nominee for the Presidency to which he was elected by the plaudits of the delegates.

Sir J.J. Ghandy made a speech in which he praised all the previous presidents of ISO and in the end promised to do his best during his term of office and thanked the General Assembly.

Afterwards, the agenda was continued and the reports on the relations of ISO with international organizations in the world were discussed. After the report of the Council on this subject was accepted, the session came to an end.

On the morning of 21 November the session opened at 9 a.m. and the agenda was resumed.

The administrative assistant of the Secretary General of ISO gave information about IEC's Secretary General Mr. Ruppert's talk on the Council report concerning closer cooperation between ISO and IEC.

The delegates praised the efforts made in this direction and Dr. Lal C. Verman even expressed a hope that these two organizations would be united. The report and the explanation given were applauded by the General Assembly.

The report based on the work of TC/73, which foresees the cooperation of consumer organizations in making national and international standards, was discussed at length and was finally accepted.

After completion of the agenda, five new members were elected to the Council to replace Soviet Russia, Germany, Czechoslovakia, India and New Zealand whose three year term expired this year. The new members are Bulgaria, South Africa and Switzerland. Soviet Russia and Germany were re-elected.

Following the elections, President Viatkine made a closing speech. The Secretary General St. Leger talked about Mr. Viatkine's services during the past three years and presented the ISO flag to the new president Sir J.J. Ghandy.

The closing address was made by Dr. Lal C. Verman who thanked the delegates and wished them bon voyage. Then M. Boitsov, the chief delegate of Soviet Russia, thanked the Indian Standards Institution and invited the General Assembly to meet in Moscow in 1967. His was received with applause by the delegates and the meeting came to an end to meet again in Moscow in three years' time.

ISO COUNCIL MEETING HELD IN NEW DELHI ON THE OCCASION OF THE ISO GENERAL ASSEMBLY p. 24

The Internal Standardization Organization Council meeting was held in New Delhi on 16, 17 and 18 November 1964.

The object of the Organization is to promote the development of standards in the world with a view to facilitating international exchange of goods and services and to developing cooperation in the fields of intellectual, scientific, technological and economic activity.

The President of ISO, Mr. Andrei Viatkine (USSR) presided over the meeting.

The ISO Council reviewed the progress of the work since the last Council meeting in June 1963 and noted that 80 new Recommendations had been approved. The Recommendations covered important matters in various fields.

During the meeting, five new Technical Committees were created. They are :

- 1) ISO/TC 113 Measurement of Liquid Flow in Open Channels
- 2) ISO/TC 114 Time Measurement Instruments
- 3) ISO/TC 115 Test Methods and Acceptance Tests for Pumps
- 4) ISO/TC 116 Performance Testing of Space Heating Appliances
- 5) ISO/TC 117 Methods of Testing Industrial Fans

A Coordinating Committee entitled DATCO for standardization in the writing of dates was also created.

At the meeting several reports on the subjects of ISO/IEC Liaison, the joint UN and ISO seminar on standardization to be held in Copenhagen in September 1965 and the UN assistance to be given to ISO in respect to promoting standardization throughout the world were presented.

The Council also noted the growing interest which consumers' organizations were showing in standardization.

The next ISO Council Meeting will be held in Geneva towards the middle of 1965.

POSITIVE RESULTS OBTAINED BY THE TECHNICAL COMMITTEES DURING THE ISO CONGRESS p 25-26

During the ISO General Assembly in New Delhi, many Technical Committees held meetings and recorded new developments in their work. Among the Technical Committees which held meetings in New Delhi were:

1) Technical Committee ISO/TC 34 «Agricultural Food Products»

This Committee met in New Delhi on the 18th November 1964 under the chairmanship of Professor Laszlo Teledgy-Kovats. Delegations from sixteen countries participated in the meeting which followed meetings, also in New Delhi, of the following subcommittees :

SC 4 Cereals and Pulses

SC 7 Spices and Condiments

SC 8 Stimulant Foods

The Technical Committee reviewed its activities and those of its subcommittees and their working groups since the last TC 34 meeting in Paris in 1962. It approved the programmes of work undertaken and those envisaged for the future. It noted the very satisfactory development of liaison arrangements with other international organizations.

TC 34 and subcommittees are mainly concerned at present with the question of nomenclature, sampling, methods of tests of a large number of agricultural food products, and with specifications.

The discussions in the field of stimulant foods were particularly significant in New Delhi, and it was decided at the first meeting of subcommittee 8 to proceed with standardization in the fields of tea, coffee and Cocoa and to set up working groups for tea and coffee.

The Committee considered whether, and if so how, ISO should take into account the problems of pesticidal residues in agricultural food products in its preparation of standards.

ISO/TC 34 is expected to hold its next meeting in Turkey in the autumn 1965 or spring of 1966.

2) Technical Committee ISO/TC 73 «Marks Indicating Conformity With Standards»

This Committee met in New Delhi on the 14th November 1964.

The Committee continued its earlier work dealing with marks indicating conformity with standards and informative labelling, but the main feature of this meeting in New Delhi was the considerable interest shown by all the Standards Organizations represented on the Committee in the recent liaison established by its Secretariat with several consumer organizations.

The Committee decided to extend its field of work to include the various ways of improving the information given to consumers by reference to standards: marks indicating conformity with standards, informative labelling, comparative testing.

3) Technical Committee ISO/TC 65 «Manganese Ores»

At the meeting of this Committee, the Draft ISO Proposal on Methods of Sampling Manganese Ores: (Part II: Sampling of Ores not Loaded in Wagons) was discussed. The Committee agreed that as far as possible samples should be drawn from ores in motion so that reliable conclusions could be reached about the quality of the material sampled. It was decided also to draw up a second draft proposal on the subject in the light of the decisions reached at the meeting.

4) Technical Committee ISO/TC «Steel»

The Working Group ISO/TC 17/WG 8 (Dimensions of Hot Rolled Steel Sections) held its third meeting in New Delhi. The Working Group approved draft proposals for equal leg angle sections and unequal leg angle sections for presentation to the Technical Committee ISO/TC Steel, for further processing.

Draft proposals on I-Beam Sections and I Column Sections were also discussed.

The Working Group also agreed to include in its scope of work the question of specifying tolerances and dimensions in the relevant draft proposals.

This Working Group was initiated by India. Its next meeting will be held in London in 1965.

5) Technical Committee ISO/TC «Solid Mineral Fuels»

This was the seventh meeting of this Committee and two new working groups to deal with grindability test (WG 10) and size analysis of coal (WG 11) were created at this meeting. The Committee also revised the work done in the past three years by its subcommittees and working groups.

6) Technical Committee ISO/TC 62 «Designation of Diameters and Thicknesses»

A draft ISO Recommendation on metric sizes for thicknesses of sheets and wires was finalized at the third meeting of the Sheet and Wire Gauges Sub-Committee.

The purpose of this recommendation is to specify a

basic set of sizes in millimeters for thicknesses of sheet and diameters of wire to replace the existing gauge system of measurement.

7) Sub Committee ISO/TC 12/SC 1 «Procedures for Interconversion of Values from one System of Units to Another»

The first meeting of this subcommittee was held in New Delhi on 9 and 10 November.

The Subcommittee agreed to restrict the scope of its work to the standardization of general procedures for converting numerical values of physical quantities from one system of units to another, preserving the significance of values and accuracies of the original values in the converted values.

8) Technical Committee ISO/TC 1 «Screw Threads»

This committee at its meeting in New Delhi finalized its recommendation relating to the tolerance system for ISO Metric Screw Threads and ISO Inch Screw Threads.

A new International Working Group to revise the existing ISO Recommendation on Screw Threads, namely R 68 has been set up so as to take account of the thread form with a large root radius required for horological work and other purposes.

The Committee has also under consideration further investigation on the strength of screw threads which it intends carrying out in collaboration with another technical committee of ISO dealing with bolts, nuts and accessories.

In addition to the above, several subcommittee meetings on various subjects were held. Coordination Groups also held meetings. Among them was the ISO Coordinating Committee on Mechanical Testing of Metals (ISO/METESCO), where it was agreed that all technical committees concerned with mechanical testing of metals should reconcile the differences which existed in the various methods recommended for testing of different metals.

COOPERATION BETWEEN TURKISH, PAKISTAN AND IRANIAN INSTITUTIONS

p 27

The delegates of Turkey, Pakistan and Iran who participated in the ISO General Assembly agreed that, in view of the close ties of trade and culture between their countries, it would be beneficial to establish cooperation also in the field of standardization to find solutions to their common problems. The delegates then studied, at a meeting held among themselves, ways of realizing such cooperation.

His Excellency Mr. Seyfullah Esin, Turkish Ambassador in New Delhi, invited the ambassadors of the countries concerned and their delegations. At this meeting, the results of previous work carried out in this respect were examined.

It was foreseen at the same meeting that a preliminary draft for establishing continuous contacts for the realization of such aims as including common provisions in standards, participating in each other's seminars and courses and exchanging assistance in the field of standardization should be submitted to their respective governments by the delegations of the three countries and that implementation should commence after obtaining a common decision at government level.

The Turkish delegation was invited to visit the Iranian Institution on the way back to Turkey. The Turkish delegation comprised of TSE President Faruk A. Sünter and Secretary General Veliid Isfendiyar accepted the invitation and went to Teheran for this purpose. At this moment the TSE delegation is continuing its contacts in Teheran.

STANDARD hopes that this useful and beneficial cooperation between the three friendly countries will soon be firmly established.

TURKEY'S AMBASSADOR IN NEW DELHI GIVES A RECEPTION FOR TURKISH DELEGATES ATTENDING ISO GENERAL ASSEMBLY

His Excellency Mr. Seyfullah Esin, Turkish Ambassador in New Delhi, gave a reception to introduce TSE delegates who participated in the ISO General Assembly to local officials and the diplomatic corps on 18 November 1964 between 6 p.m. and 8 p.m. at his residence.

Among the guests were India's Vice-President Dr. Zakir Hussain, ambassadors, officials from the Ministry of Industry and the Indian Standards Institution led by Dr. Lal C. Verma, Presidents and Directors of delegations of all countries attending the ISO General Assembly and their wives.

The party was a good occasion to give information to the whole world about our country and the Turkish Standards Institution.